

Music Divas – skleněná tavená plastika s multimediální instalací

Bakalářská práce

Studijní program:

B3107 Textil

Studijní obor:

Textilní a oděvní návrhářství

Autor práce:

Jan Čihák

Vedoucí práce:

MgA. Václav Řezáč

Katedra designu

Zadání bakalářské práce

Music Divas – skleněná tavená plastika s multimediální instalací

Jméno a příjmení: Jan Čihák
Osobní číslo: T18000120
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Textilní a oděvní návrhářství
Zadávací katedra: Katedra designu
Akademický rok: 2021/2022

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše na téma Music Divas – žena v hudbě.
2. Vnímaní hudby.
3. Vypracování návrhů a modelů.
4. Audiovizuální zkoušky.
5. Realizace skleněné tavené plastiky v kombinaci s audiovizuální instalací.
6. Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

REJCHA, Antonín, Hudba jako ryze citové umění. Edice VITA INTELLECTIVA. Překlad Roman Dykast. Praha: Togga, 2009. 190 s. Hudba. ISBN 978-80-87258-15-6.
HOTARŇ, Vlastimil, Úvod do výroby komponent skleněné bižuterie. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009. ISBN 978-80-7372-534-1.
SACKS, Oliver, Musicophilia. Překlad: Dana Balatková. Praha: Dybbuk, 2015. 376 s. ISBN 978-80-7438-132-4.
KLASOVÁ, Milena, Stanislav Libenský, Jaroslava Brychtová. Praha: Gallery, 2002. 278 s. ISBN 80-86010-54-6.

Vedoucí práce: MgA. Václav Řezáč
Katedra designu

Datum zadání práce: 4. října 2021
Předpokládaný termín odevzdání: 16. května 2022

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. dubna 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

7. května 2022

Jan Čihák

Poděkování

Tímto bych rád chtěl poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce MgA. Václavovi Řezáčovi za ochotu, rady a pomoc při tvorbě skleněné plastiky. Dále bych chtěl poděkovat panu Ladislavovi Holbovi za trpělivost a předání zkušeností při realizaci objektu. V neposlední řadě chci poděkovat ak. soch. Oldřichu Plívovi za společné roky v ateliéru, získané rady a inspiraci při tvoření semestrálních prací. Velké poděkování také patří mým přátelům a rodině, kteří mě po celou dobu mého studia podporovali.

Anotace

Hudební Divy, ženy, které vidíme ve všech médiích a na sociálních sítích, osoby plné talentu, šarmu a hrdosti, jejichž hudba nás těší a inspiruje. Každý máme své oblíbené umělce a vnímáme jejich tvorbu pro nás určitým způsobem. Cílem této bakalářské práce je hmotné vyjádření představy a citění, při poslechu hudby od těchto ikonických dam. Socha je realizována technologií tavení skla do formy.

Klíčová slova: Diva, hudba, socha, zpěvačka, ikona, tavená skleněná plastika, Hip-Hop, Nicki Minaj

Annotation

Music Divas, women we see in all media and on social networks, people full of talent, charm and pride, whose music pleases and inspires us. Every one of us has our favorite artists and we perceive their work in a certain way. The aim of this bachelor's thesis is the material expression of an idea and feelings while listening to music from these iconic ladies. The sculpture is realized by the technology of cast glass into the mould.

Keywords: Diva, music, sculpture, cast glass, singer, icon, rendered sculpture, Hip-Hop, Nicki Minaj

Obsah

Obsah	7
Úvod	9
Rešeršní část	10
1 Žena v hudbě	10
1.1 Diva – co představuje?	10
1.2 Opera	12
1.2.1 Počátek opery	12
1.2.2 Významné světové operní pěvkyně	13
1.2.3 Dopad opery a klasické hudby na dnešní hudební kulturu	15
1.3 Evoluce ženského Hip-Hopu	16
1.3.1 Rané průkopnice	16
1.3.2 Velký zlom	16
1.3.3 Prosazování sex-appealu	17
1.3.4 Změna hry	18
1.3.5 Dnešní doba	18
1.4 Nicki Minaj	19
1.4.1 Začátky a Playtime is Over	19
1.4.2 Pink Friday	20
1.4.3 Platinová dekáda	21
1.4.4 Nicki Minaj a její vliv na Hip-Hop	22
1.5 Vnímání hudby	24
2 Feminismus	25
2.1 Vlny feminismu	26
Praktická část	28
3 Vypracování návrhů a modelů	28
3.1 Inspirace	28
3.2 Kreativní proces a moodboardy	29
3.2.1 Moodboard – Vzhled	31
3.2.2 Moodboard – Koncept	32
3.2.3 Moodboard – Téma	33
3.3 Návrhy	34
3.4 3D Tisk	36
3.4.1 Příklady a odvětví 3D tisku	37

3.4.2	Blender	37
3.4.3	Model Diva.....	38
3.5	Audiovizuální obsah	41
3.5.1	Video a Zvuk	42
3.5.2	Instalace a výstavní prostory	44
4	Realizace.....	46
4.1.1	Formování.....	46
4.1.2	Tavící proces.....	47
4.1.3	Broušení, jemnění a leštění.....	48
5	Závěr.....	49
6	Fotodokumentace	50
7	Zdroje	54

Úvod

Cílem této bakalářské práce je vytvořit multimediální instalaci a sochu či objekt inspirovanou hudební divou a její hudbou. Práce by měla vycházet z představy o zhmotnění jejich hudby se silným vlivem z vizuálních zdrojů daných umělkyně. Vyjádření této představy je prostřednictvím skleněné tavené plastiky s multimediální instalací.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, a to rešeršní a praktické. Rešeršní část obsahuje pohled na historickou část vývoje hudby a hip-hopu, zpracování kariérního života mnou zvolené divy, feminismus poukazující na postavení žen ve společnosti a vnímání hudby.

Praktická část je zaměřená na vývoj kreativního procesu od prvního nápadu po konečné návrhy a vizualizace výstavního prostoru. Dále popisuje technologie použité při realizaci této práci a její následný výsledek.

Výsledná práce je skleněná tavená plastika, zdokumentovaná v poslední kapitole prostřednictvím fotografie.

Rešeršní část

1 Žena v hudbě

1.1 Diva – co představuje?

Diva, kdo to je, a koho si pod tímto výrazem představit? Odkud původně toto slovo pochází a z čeho vzniklo?

Samotný pojem pochází z Itálie, přičemž výraz vychází z italského, „Diva“, což již ve zmíněném jazyce znamená „Božská“, samotné kořeny má ale toto slovo až v Latinském jazyce, kdy vycházíme ze slova „Deus“, tedy bůh. Odlišnost těchto slov v jiném jazyce doplňuje jen to, že italský původ výrazu souvisí se slovem „Div“, to znamená že je něco neobyčejného, až zázračného.

Do českého jazyka pojem nepřekládáme, ani nijak neměníme, tudíž nezměkčujeme písmena a vyslovujeme [dýva]. Stejný termín používá, a má ve svém slovníku mnoho jazyků, tuto artikulaci spojené k tomuto slovu také jiné jazyky používají, slovo se tedy nemění ani v případech zahraničních. [5]

Obr. 1. Emma Destínová, Operní pěvkyně. [2]

Co ale tedy Diva představuje v dnešní době? V dřívějších časech byla jako diva označována slavná operní pěvkyně, či umělkyně. Dnes je její význam poměrně stejný, ne-li ještě honosnější, osoby označované tímto pojmem, zejména ženského pohlaví, jsou především zástupci dnešní populární hudby, a i nejen další umělci s hudbou spojení,

ale v rozšířeném pojetí a přeneseným významem se označení používá i pro osobnosti těchto kvalit ve filmovém a divadelním žánru.

Ženy v hudbě, role popisující ženu, zejména zpěvačku, tedy osobu, která je v přímé záři reflektorů, ale nezapomíná se ani na jiné profese v hudebním průmyslu, jakož jsou třeba hudební skladatelky, textařky, ženy hrající na hudební instrument, hudební producentky, diskžokejky a dalších profese.

Tvorba od samotných žen, je často také směřována právě pro ženy, například hudební kategorie Women's music, kdy jde často o vyjádření hnutí feminismu a práv žen celkově. Takové umělkyně se většinou k této ideologii naklání, ale samozřejmě to není prioritou. Zástupkyně popového žánru v hudebním průmyslu, jako jsou třeba Nicki Minaj či Lady Gaga, samy komentovaly a připomínaly sexismus a stálou diskriminaci na základě nerovnosti pohlaví v hudebním průmyslu. Celkové zastoupení žen v celosvětových filharmoních jsou bohužel ustavičně v jednotkách procent. [1]

Obr. 2. Lady Gaga, zpěvačka. [3]

Obr. 3. Lizzo, zpěvačka a rapperka. [4]

Problematika hudebnic v dnešní době je, že jsou ženy příliš často souzeny za svůj vzhled, než spíše pro svůj talent, proto se většina snaží vypadat sexy na jevištích a na fotografiích, naopak jsou hudebnice, které si na svůj vzhled tolik nehrají, a tím se snaží být materiálně úspěšnější, je samozřejmě velmi stereotypní názor, avšak to neplatí o všech umělkyních, dnešní interpretky všech tvarů dávají najevo, že mají svoje tělo rádi a rádi ho ukazují, zcela ve vlastním zájmu, to je také velmi častá zpráva jejich tvorby, kupříkladu zpěvačka a rapperka Lizzo, která se sama stala terčem posměchu za svojí postavu, avšak zpěvačka udělala ze své postavy přednost a dnes je uznávanou umělkyní, která inspirovala mládež.

1.2 Opera

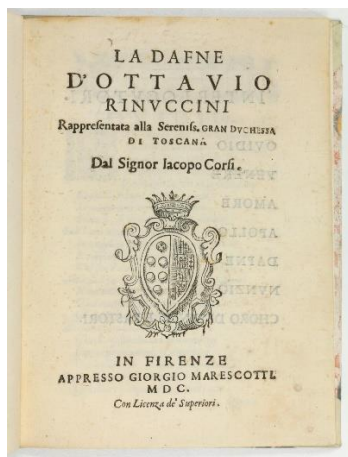
Opera je dramatický příběh vyprávěný písní. Mnohými je považován za nejúplnější formu umění, která kombinuje všechny prvky umění, slova, hudby, dramatu a tance. Nejstarší italské opery nazýváme několika názvy, jako například „favola in musica“ (bajka v hudbě), či „dramma per musica“ (drama prostřednictvím hudby). Tento poslední titul je velmi blízký definici ve slovníku, a je to správný základ o jakékoliv diskuzi o operě.

Unikátní součástí opery je použití hudby k vyjádření celého příběhu a zápletky, to je založeno na pocitu, že hudba dokáže vyvolat emoce a reakce u lidí lépe než obrázky nebo slova, ať čtená či mluvená. Opera tímto dokáže pojmout jakýkoliv typ dramatického příběhu a snaží se jej pomocí hudby učinit napínavějším a uvěřitelnějším. Mnoho slavných příběhů bylo takto zpracováno, jakož jsou *Popelka*, *Jeníček a Mařenka* nebo *Romeo a Julie*. [6],[19]

1.2.1 Počátek opery

Opera vznikla v Itálii před více než 400 lety, a to v období renesance. Ve Florencii se malá skupina umělců, vědců, spisovatelů a hudebníků známých jako *Florentine Camerata* rozhodla znovu vytvořit vyprávění řeckého dramatu, a to prostřednictvím hudby, kterou chtěli navrátit k ideálům Platóna.

Jeden z účastníků hnutí, Jacopo Peri, přezdívaný *Zazzerino* (což znamenalo *dlouhovlasý*), složil roku 1597 skladbu *Dafne*, kterou bychom mohli dle dnešních kritérií považovat za první operu. Od tohoto počátku můžeme rozdělit operu do dvou kategorií, *opera seria*, neboli formální, majestátní a důstojné představení, které navštěvovali a sponzorovali králové, šlechta a tehdejší smetánka, a dále *opera buffa*, neboli komedie. [7],[19]

Obr. 4 skladba *Dafne*, Jacopo Peri. [8]

Obr. 5 Jacopo Peri, skladatel. [9]

První operní dílo vytvořené ženou, se připisuje florenské skladatelce a učitelce hudby, Francesce Caccini, přezdívané také „La Cecchina“, byla to významná osobnost raného baroka v Itálii. Ačkoli je Francesca Caccini během své kariéry připisována k mnoha skladbám, do dnešní doby se bohužel dochovala pouze jedna opera, a to komedie nazvaná „La liberazione di Ruggerio“ neboli „Ruggierovo vysvobození z Alcinina ostrova“. Historici tuto skladbu uznávají jako první operu složenou ženou, ta měla premiéru v roce 1625, což je jen o několik let později, než již zmíněná Perio *Dafne* z roku 1598. Byla to ale také jedna z prvních italských oper, které byly v sedmáctém století uvedeny mimo Itálii. Opera byla objednána Marií Magdalenou Habsburskou, a to při příležitosti návštěvy polského prince Vladislava Zikmunda během karnevalové sezóny 1625. Polský princ si toto dílo, které se mu velice zalíbilo, přivezl zpět do Varšavy v roce 1628, ale i přes to, že existuje dobový překlad do polštiny, je dosti možné že se ve Varšavě hrálo právě v polském jazyce. [10],[19]

Obr. 6 Francesca Caccini [11]

Obr. 7 skladba *La liberazione di Ruggerio* [12]

1.2.2 Významné světové operní pěvkyně

Maria Callas

Jedna z největších a nejznámějších operních pěvkyní všech dob, známá jak svým dramatickým i něžným hlasem, tak svým divokým životem a milostnými aférami mimo jeviště. Narodila se v roce 1923 na Manhattanu v New Yorku, ve Spojených Státech Amerických, avšak vyrůstala v Řecku a v pozdním dospívání začala zpívat italskou operu.

Callas se proslavila operou *Fidelio* od německého skladatele Ludwiga van Beethovena, a již ve věku 21 let, poté jí během jednoho roku byly nabídnuty hlavní role v Metropolitní opeře v New Yorku a několika dalších operních divadel v Itálii.

Byla jednou z mála sopranistek, které dokázali ztvárnit těžké německé operní role, i lehčí italskou operu Bel Canto. [13]

Obr. 8 Maria Callas, operní pěvkyně [14]

Renee Fleming

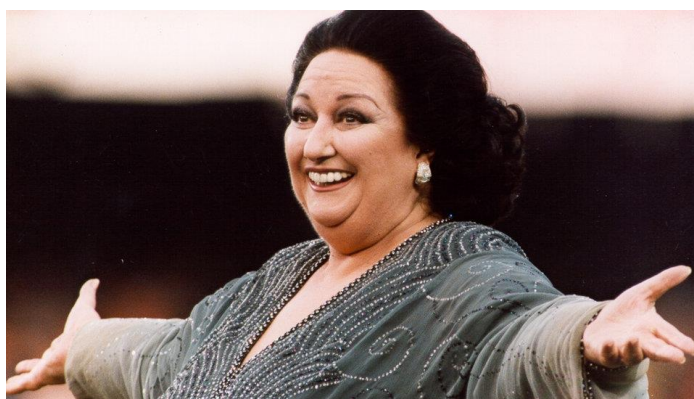
Lyrická sopranistka, které je jednou z největších operních pěvkyně současnosti. Fleming, narozená roku 1959 v Pensylvánii, získala za svou pěveckou kariéru čtyři ceny Grammy a také státní medaili za umění. V roce 1988 vyhrála ve svých 29 letech konkurz do metropolitní opery. Od té doby zpívala téměř ve všech velkých operních domech na světě. Je převážně známá svojí rolí hraběnky ve Figarově svatbě a jako Mimi v Bohémě, avšak neomezila se pouze na operní zpěv, byla i součástí soundtracku k filmu Pán prstenů. Dále zpívala americkou hymnu na Super Bowl a měla i speciální vystoupení ve World Trade Center po teroristickém útoku z 11. září 2001. [13]

Obr. 9 Renee Fleming, operní pěvkyně a zpěvačka [15]

Monsterrat Caballe

Sopránová pěvkyně, s mimořádně silným hlasem, narozená roku 1933 v Barceloně a známá z děl Bel Cantového repertoáru a Verdiho interpretací. Caballe byla Legendární pěvkyní, kdy její první mezinárodní úspěch přišel za vystřídání v představení Lucrezie Borgia v Carnegie Hall v roce 1965. Ale to nebylo poprvé, již o několik let dříve byla náhradníkem v operní inscenaci v Basileji La Boheme. Caballe byla jedním ze španělských pěvkyní, které měly úspěch v německé opeře, jako je Der Rosenkavalier. Její velký ohlas získala za svůj duet s Freddie Mercuryem, a to pro oficiální písničku olympijských her 1992. [13]

Obr. 10 Monsterrat Caballe, operní pěvkyně [16]

1.2.3 Dopad opery a klasické hudby na dnešní hudební kulturu

Nejvýznamnější ukazatel vlivu klasické hudby a opery na dnešní kulturu je skutečnost, že velká část současné populární hudby používá podobné rytmy, harmonie a melodie, jako ty, co byly použity i v nejlepších dílech klasické hudby. I tak může být těžké pochytit pro ty, co nestudují hudební teorii, že symfonické orchestry mají subtilní vliv na vývoj a vkus sudby ve společnosti. Jak už bylo zmíněno, opera ve své jednoduché definici, vypráví příběh pomocí hudby, umění takto vyprávět příběh ani v nejmenším neochablo. Symfonický orchestr je dnes třeba velmi využívaný při tvorbě filmové hudby, která se často objevuje i v mainstreamové hudbě. I někteří rapeři byli známí tím, že se klasickou hudbou nechali inspirovat, jako třeba rapper Nas v písni „I Can“, která byla inspirovaná skladbě „Fur Elise“ od Beethovena. Klasická hudba a opera jsou samotným základem toho, na čem je založená moderní hudba, a zanechala stopy i v celé popkultuře. Vzhledem na obrovský dopad, který má tento žánr na naši současnou společnost, je bezpochyby, že bude nadále důležitý i po staletí. [28]

1.3 Evoluce ženského Hip-Hopu

Ještě před tím, než se hip-hopu začalo říkat „hip-hop“, byly ženy v této kultuře označovány jako MC's, rapperky či producentky. Od nejstarších ikon 70. a 80. let, průkopnických hvězd 90. let, až po špici dnešních hitparád se ženy navzájem posilovaly a bouraly bariéry pro další generace.

1.3.1 Rané průkopnice

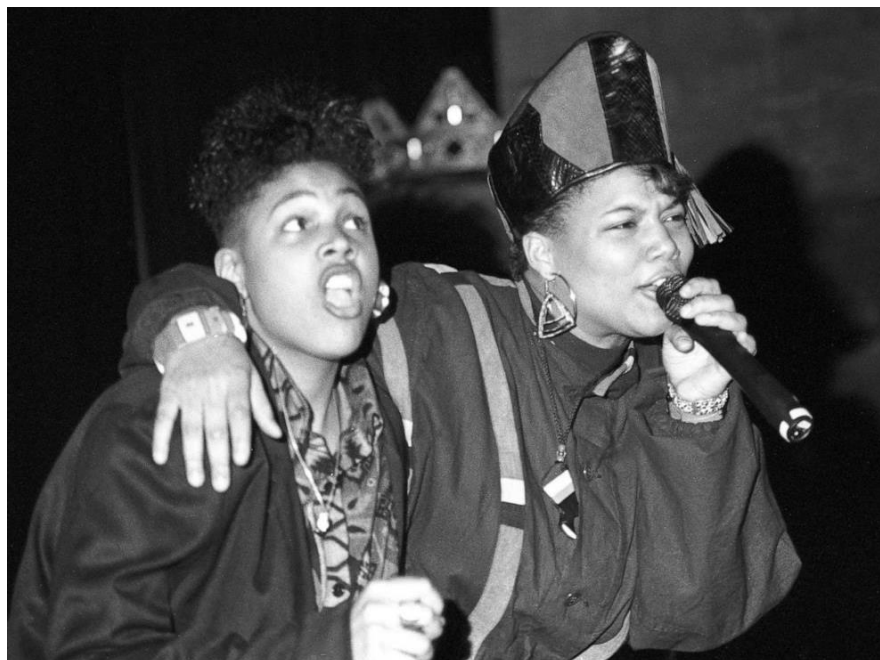
MC Sha-Rock, známá také jako „Mother of the Mic“, začala jako první žena rapovat v hip-hopu v 70. letech, přičemž byla součástí skupiny The Funky 4+1. Bohužel je za svého času nebraly nahrávací společnosti vážně, proto museli bojovat o uznání. „*Měli pocit, jako by to bylo něco, co se nikdy nikam nedostane*“, řekla Sha-Rock, té také dřív všichni namlouvali, že je to pouze trend, to se změnilo, když si americké rozhlasové stanice všimly, že oni vytvořily něco, z ničeho. Funky 4+1 se stali první hip-hopovou skupinou, která získala nahrávací smlouvu, a první která vystoupila v mainstreamové televizi, a to ve známém pořadu Saturday Night Live. Tímto hip-hop vpadnul do hlavního mainstreamu. Důležitý okamžik se odehrál v roce 1980, kdy zakladatelka a generální ředitelka Sugarhill Records, Sylvia Robinson, vydala první hip-hopovou píseň „Rapper's Delight“, která dosáhla komerčního úspěchu a také první, která se umístila v žebříčku Billboard Top 40. V té době ale další hudebnice nečekali až nahrávací společnosti vydají svoji hudbu, proto také začali vydávat svoje nahrávky na kazetách, což byla v té době sloužilo k poslechu hudby.

1.3.2 Velký zlom

Když se hip-hop stal populární v hudební kultuře, ženy museli bojovat o uznání v tomto odvětví, kde především dominovali muži. Raperka Monie Love, nominovaná na grammy, o tomto období řekla, že člověk potřeboval na rap mít dost silnou kůži, ale v 80. letech musel být jako nosorožec, jelikož i přes svoje hudební kvality, jako žena stále neměla dostatek respektu jako muži.

V roce 1989, legendární Queen Latifah, vyzvala Monie Love, aby s ní spolupracovala a společně vytvořily humnu na posílení ženských MC's. Společně, i s řadou dalších raperek vznikla společná píseň. Již v té době byly ženy v některých hip-hopových textech ženy označovány hanlivými výrazy, avšak skladba „Ladies First“, kterou vydala právě Queen Latifah v roce 1989, s album názvem „All Hail the Queen“, uctívala ženy jako královny. Love řekla, že se jí jako MC v 90. letech neustále ptali na misogynii v hip-hopu, ale bylo to, co dělají, hip-hop je součást jejich života. [21]

V té době rapperka Yo-Yo bojovala právě proti diskriminaci žen v hip-hopu a ohajovala a posilovala postavení žen ve svých písních, jako je skladba z roku 1991 „You Cant’n Play Witch My Yo-Yo“. Píseň byla lyricky velmi silná, zároveň ženská a odvážná, reprezentovala ženy jiným způsobem.

Obr. 12 Monie Love a Queen Latifah při vysoupení Ladies First, 1990 [22]

1.3.3 Prosazování sex-appealu

Nová generace hudebnic v 90. letech prosazovala hlavně postavení žen tím, že odvážně přijaly svou sexualitu. Všechno to začalo se skupinou Salt-N-Pepa, ti vydaly své první studiové album v roce 1986 a stala se tak první ženskou rapovou skupinou, která prodala více než milion nahrávek, jejich styl je odlišoval od ostatních umělců, protože do hry přinesly sex-appeal. V Devadesátých letech umělkyně jako Lil Kim posunuly tento motiv na zcela novou úroveň. Debutové album Lil Kim s názvem *Hard Core*, vyšlo v roce 1996 a bylo certifikováno jako dvakrát platinové v USA, album bylo plné sprostých textů a sex motivů. Da Brat vydala své debutové album „*Funkdafied*“ v roce 1994 a po velké popularitě toho alba se stala první sólovou rapperkou, která prodala přes milion nahrávek, poté řekla, že je důležité, aby ženy měly svobodu vyjádřit se, jakkoli se rozhodnou. Podle MC Sha-Rock se v počátcích méně zaměřovalo na vzhled žen, ale více na to, jaké mají dovednosti jako rapperky. Avšak tento hudební žánr se stával více populární, věci se začali měnit a ženy čelily většímu nátlaku, aby zapadly do určité image.

[21]

1.3.4 Změna hry

Navzdory tlakům tohoto odvětví, zůstaly průkopnické hudebnice věrné samy sobě a dále vytvářely legendární skladby, které i dnes ovlivňují a definují hip-hop.

Když Missy Elliott vydala své debutové album „Supa Dupa Fly“ v roce 1997, rapperka vynikla nejen svým jedinečným stylem, ale také svým nadáním, které se odráželo v jejích ikonických, nadčasových vystoupeních a hudebních videích, první z nich byl její debutový singl „The Rain“. Další významnou umělkyní je Lauryn Hill, která byla členkou The Fugees, následně vzala celý hudební průmysl útokem, když v roce 1998 zahájila svojí sólovou kariéru vydáním „The Miseducation of Lauryn Hill“. Album se umístilo hned na prvním místě v žebříčku Billboard 200, a bylo nominováno na 10 cen Grammy, z toho vyhrálo 5.

Obr. 13 Missy Elliott ve videoklipu Supa Dupa Fly, 1997 [23]

1.3.5 Dnešní doba

Rapová hudba se v novém tisíciletí stala více trendovou, ale umělkyně se stále snažily získat uznání od nahrávacích společností. Rapperka Eve v jednom rozhovoru řekla, že se rozhlídla kolem, a neviděla skoro žádnou jinou rapperku. Ta na přelomu milénia vydala své album „Let There Be Eve...Ruff Ryders‘ First Lady“, která se zapsala do historie jako teprve třetí rapperka, která měla číslo 1 v Billboard Hot 200.

Nicki Minaj vtrhla na scénu v roce 2010 se svým debutovým albem „Pink Friday“ a mega hitem „Super Bass“ v době, kdy v moderním hip-hopu nebyly skoro žádné ženy.

Nicki se za posledních 12 let stala jednou z nejvíce prodávaných umělkyně všech dob, nejenom v hip-hopu ale jako v celé hudební scéně, s více než 100 milióny prodaných desek.

Bariéry ale prolomil až vzestup sociálních sítí. Pozoruhodným příkladem je vzestup Cardi B, která se stala jako jediná raperkou, která vyhrála Grammy za nejlepší rapové album. [21]

1.4 Nicki Minaj

Téměř 30 let poté, co společnost Mattel představila první oficiální Black Barbie, byla s hip-hopovou komunitou seznámená mladá talentovaná raperka narozená na Trinidadu a Tobago, která se později stala nejpozoruhodnější Black Barbie všech dob.

1.4.1 Začátky a *Playtime is Over*

Na obálce svého debutového mixtapu *Playtime is Over* z roku 2007, předvedla pózu připomínající panenku v růžové krabičce, i přes to že tento poutavý obal pomohl přitáhnout fanoušky, byl hlavní tahač převážně její silný rap a texty, které světu představily Nicki Minaj, svým jménem Oniku Tanyu Maraj.

Během doby, co uplynula od prvního mixtapu, Nicki vydala další dva mixtapy a čtyři studiová alba, každé nich jí dopomohly k nároku na titul Queen of Rap. Avšak po celou dobu její kariéry, byl vzestup Nicki Minaj neustále potlačován kritikou, negativními reakcemi na její osobní život a množstvím nenávisli ze strany rapového průmyslu. Přesto i jako jedna z nejvýraznějších postav v hip-hopu, zůstává Nicki osobností, jejíž působení v roce 2010 navždy změnil ženský rap a jako hip-hop vůbec. Je označována jako nejlepší raperka všech dob. Dlouho před tím, než se rapu věnovalo více žen, se Nicki musela pohybovat v rapové scéně, který byl spíše než dnešní průmysl, orientovaný na muže. Poté, co v roce 2005 vydala album Missy Elliott „The Cookbook“, nastala doba, kdy po dobu 4 let žádná raperka nevydala žádné album. Cíl pro Minaj stát se úspěšnou ve svém oboru v podstatě vyžadoval, aby právě ona oživila tento žánr. V letech 2007-2009 na undergroundové scéně pracovala právě na tomto oživení, a to se svými 3 mixtapy *Playtime Is Over*, *Sucka Free* a *Beam Me Up Scotty*, to vše také díky ikoně rapu Lil Waynovi, který jí vzal jako členku největší hip-hopové nahrávací společnosti Young Money Entertainment. Tak mohla být po boku rapových ikon jako jsou Drake a Tyga, kdy byla součástí skupinového alba „We Are Young Money“, songy „Roger That“ a „Bedrock“ z Nicki udělaly jednu z nejzajímavějších interpretek na přelomu desetiletí. [25]

Obr. 14 Mixtape *Playtime Is Over* [24]

1.4.2 Pink Friday

Rok 2010 by se mohl označovat jako rok Nicki Minaj, i přes to, že končil vydáním její debutového a legendárního alba, Nicki se celý rok objevovala v mnoha jiných skladbách jako doprovodná zpěvačka. Jednalo se o slavné skladby jako „Lil Freak“ (Usher), „Knockout“ (Lil Wayne), „Bottoms Up“ (Trey Songz), „WooHoo“ Od Chritiny Aquilery, anebo třeba hvězdně obzazená „All I Do Is Win“ od DJ Khaleda, nemůžeme zapomínat i na průkopnické songy jako „My Chick Bad“ od Ludacrise a od Drakea „Up All Night“. Po těchto kolaboracích měla Nicki našlápnuto na velký úspěch a stala se i velmi vlivnou součástí hudebního průmyslu.

Amráda fanoušků, která vznikla krátce poté co se Minaj výrazně objevila na širší scéně, jsou nechvalně známý jako Barbz, nosí náhrdelníky s nápisem Barbie, růžové paruky a napodobující outfity, přičemž se fanouškovská základna stále dost rozvíjela. Obrovský bod zlomu nastal, kdy předvedla nečekaný výkon v singlu „Monster“, od Kanye Westa, a to i po boku dalších největších raperů, jako byl Jay-Z nebo Rick Ross. Její ikonická část přímo rezonovala v hip-hopové komunitě, pokud jste tehdy nebyli fanouškem Nicki Minaj, tak po poslechu Monster, jste určitě byli. Ačkoliv někteří fanoušci hip-hopu nebyli nadšeni jejím raným působením i v popu, Pink Friday bylo pečlivě sestavené album, představila její emocionální rozsah, lyrické schopnosti a talent. [25]

Na albu byli i osobnosti jako Eminem, Kayne West, Drake i Rihanna, dále nezapomenutelnými songy jako „Roman’s Revenge“, „Moment 4 life“, „Fly“, „Right Thru Me“, „Your Love“ a „Did It On’em“. Ale největší a nejpůvodnější singl z alba byla skladba „Super Bass“, která zaznamenala mezinárodní úspěch a ihned po zveřejnění se stala hitem rádií. Prodeje byly obrovské, během prvního týdne se prodalo 375 000 kopií, album se umístilo na 2. místě v Billboard 200 a zhruba měsíc poté, získalo platinovou certifikaci od společnosti RIAA (Recording Industry Association of America), 19. února 2011 se vyšplhalo až na 1. místo v žebříčku alb. Přesto nejpůsobivějším aspektem bylo, že Nicki Minaj vytvořila rapovou desku, které byla velice ženská. Na rozdíl od předchozích mixtapů nebylo Pink Friday udělané tak, aby ne přímo vyhovovalo mužskému publiku, a hlavně pokud něco, tak dokonce rozšířil myšlenku toho, co může ženské rapové album obsáhnout. Deska byla svědectvím o talentu Nicki a ženy v rapu, proto je to jedno z nejvýznamnějších děl v rapové kultuře. [25]

Obr. 15 Obal alba Pink Friday [26]

Obr. 16 Nicki Minaj ve videoklipu Super Bass [27]

1.4.3 Platinová dekáda

V letech, které následovali po *Pink Friday*, s trojnásobnou platinovou certifikací, se Nicki prosadila jako královna rapu i tím, že svou diskografii obohatila dalšími 3 studiovými alby, *Pink Friday: Roman Reloaded* (2012), *The Pinkprint* (2014) a *Queen* (2018). Stejně jako debutové album, i všechna ostatní studiová alba se umístila na prvních dvou místech v žebříčku hitparády Billboard 200, přičemž druhá deska *Pink Friday: Roman Reoladed* a *The Pinkprint* byly certifikovány dvakrát platinové a *Queen* jednou. [25]

Tím však úspěch Nicki zdaleka nekončí, ve svých 39 letech (2022) má na kontě již 23 singlů s platinovou certifikací, 14 singlů se zlatou certifikací a její největší hit, již zmíněný singl

Super bass s diamantovou certifikací. To často připomíná se svých písních, jako je skladba „Sir“ z alba *Queen*, či „Realize“ od 2 Chainz a její freestyle z roku 2019 na „Going Bad“. Nicki také dříve překonala rekord, dříve držený Arethou Franklin, jakožto zpěvačka s největším počtem písní všech dob v žebříčku Billboard Hot 100. V roce 2019 za tento úspěch dostala ocenění od Billboard „Women in Music – The Game Changer“. V roce 2021 jí ale překonala Taylor Swift, Nicki se dnes může pochlubit s 123 vstupy do hitparády, a zcela jistě se bude toto číslo zvyšovat s příchodem nové hudby a alba. [25]

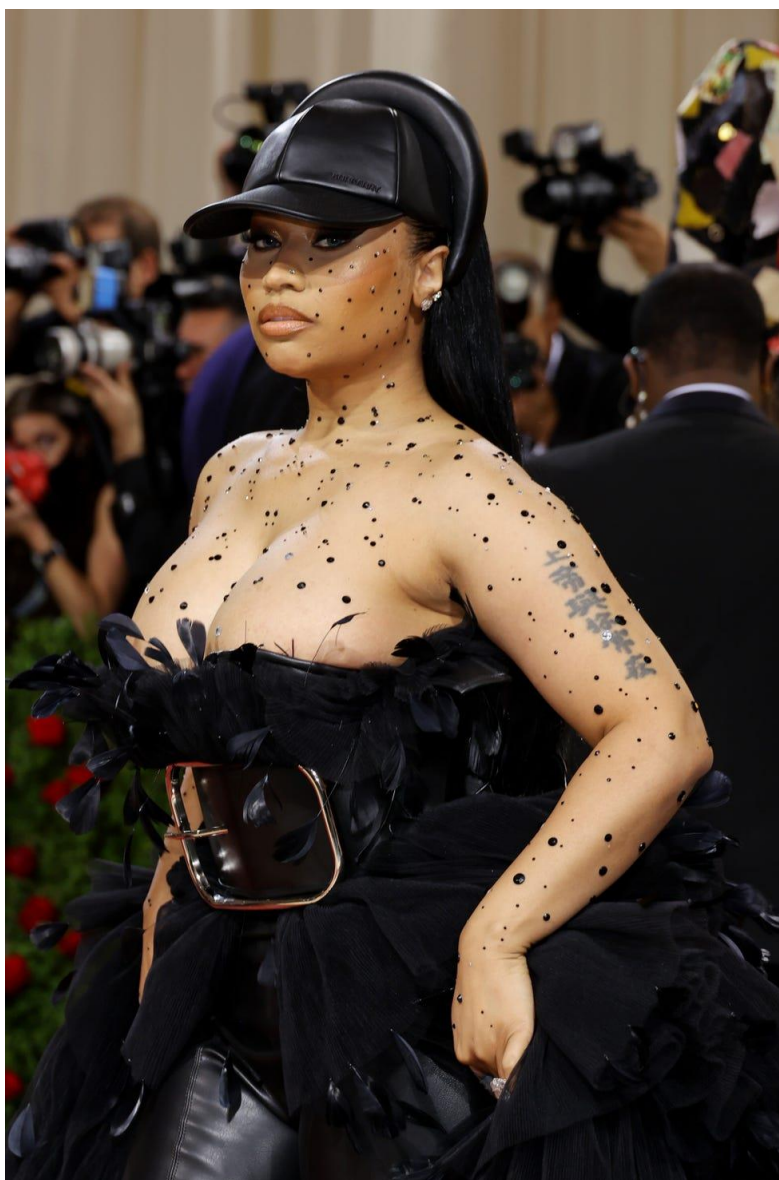

Obr. 17 Nicki Minaj přebírá cenu Women in Music – The Game Changer 2019 [29]

1.4.4 Nicki Minaj a její vliv na Hip-Hop

Je nezbytné, uznat její kulturní dopad na poli hudby, od toho, že je nejúspěšnější a nejvíce hodnocenou chovankou Lil Waynea, po její kolaborace s největšími interprety jako je třeba Beyoncé, to vše dělá z Nicki osobnost, jejíž úspěch nemá meze. Její odlišný styl rapu a dlouhodobá oddanost na zdůrazňování důležitosti žen, ovlivnily celou generaci nových raperek, od Doja Cat k BIA. Rozhodnutí se stát odlišnou a žánrově proměnlivou tak brzy ve své kariéře se stalo normou nejen pro ženský rap, ale i pro rap obecně napříč všemi pohlavími. Co je však na vlivu Nicki Minaj na hip-hop nejúžasnější a nejsilnější, je její

samotná přítomnost, ale i její nedostatek. Ať už se chystá neočekávaný freestyle, či kolaborace, rozhovor v talk show i vyjádření názoru na twitteru, přítomnost Nicki Minaj, ať sluchová nebo vizuální, je fascinující. Navzdory novým raperkám jako je Cardi B, Megan Thee Stallion, City Girls či Doja Cat za posledních let, ženský rap je stále neúplný bez Nicki Minaj, a to samo dokazuje, jak důležitá je právě ona pro hip-hop jako žánr i kulturu. Díky svojí revitalizaci ženského rapu, komerčním úspěchům, kulturnímu dopadu a jedinečné umělecké tvorbě po sobě zanechala dědictví, o kterém většina začínajících umělců může jen snít, že se mu vůbec přiblíží, což je neuvěřitelný výkon, vezmeme-li v úvahu, že ještě ani nevydala své páté album. Práce Nicki Minaj v hip-hopu za poslední desetiletí jsou neocenitelné, díky tomu se mladé ambiciózní ženě, která kdysi byla na přebalu svého mixtapu jako panenka Barbie, podařilo prosadit jako Queen Of Rap a jako jedna z největších hip-hopových umělců všech dob. [25]

Obr. 18 Nicki Minaj na Met Gala 2022 [30]

1.5 Vnímání hudby

Vnímání hudby závisí na mnoha faktorech, jako je druh hudby, jestli se nám líbí či ne, kde jí posloucháme, ale třeba i jak hlasitá je. Samotný poslech může zásadně ovlivnit naše emoce i pohled na svět, jednoduše řečeno, při poslechu šťastné a rytmické hudby, naše nálada se mění ve více pozitivní, často i chvíli potom máme úsměv na tváři. Naopak u smutné hudby má logicky tento jev podobný účinek, avšak u opačných emocích, tudíž je nám více smutno, svět vnímáme tmavě a bleďě, z obličeje se nám vytratí veškerá radost.

Dobrym příkladem vnímání hudby je třeba zvláštní porucha nazývaná synestezie, kdy jedinec při poslechu skladby vidí barvy, které pro něho specifikují určité tóny a melodie. Může se však jednat i o různé žánry, použité hudební nástroje a rytmus, všechny aspekty zvuků mají tedy vlastní zbarvení. Platí zde ale i stejné pravidlo jako u zraku, kdy každý z nás vidí reálné barvy jinak, taktéž je to i u synestezie, každá tónina má jinou barvu i při stejné tónině. Dalším příkladem může být Mozartův efekt, který vypovídá o dočasném zvýšení pozornosti a výkonu při testech na základě poslechu Mozarta. [40]

Vše se ale mění, pokud budeme třeba na koncertě, celá scenerie představení na nás působí více faktory, nejen hudební vjem ale i světlo, přítomnost velké kvanty lidí nebo speciální efekty použité při vystoupení. Koncert má v člověku vzbudit pocit nadšení a euforie spojené s jejich skladbami. Podobný jev se snažím vyjádřit při mé „experience room“ instalaci, avšak namísto velké společnosti se snažím o pocit soukromí.

Obr. 59 – Vystoupení Beyoncé na Coachella 2018 [41]

2 Feminismus

Po staletí mluví ženy o nerovnostech, kterým čelí v důsledku svého pohlaví. Pojem „feminismus“ se však objevil až v roce 1837, kdy Francouz Charles Fourier poprvé použil termín *féminisme*. Používání tohoto výrazu se uchytilo ve Spojených státech amerických a Velké Británii v následujících desetiletích, kde bylo používáno k popisu hnutí, jehož cílem bylo dosáhnout právní, ekonomické a sociální rovnosti mezi pohlavími, a ukončit sexismus a útlak žen ze strany mužů. Díky rozdílným cílům a nerovnostním úrovním na celém světě existují různé prvky toho, co tvoří feminismus. Vyvíjející se myšlenky a cíle feminismu nadále utvářely společnost již od svého vzniku, a jako hnutí takové je jedno z nejdůležitějších naší doby, feminismus inspiruje, ovlivňuje a dokonce překvapuje velkou část populace, jak se neustále vyvíjí. Mužská dominance je zakořeněna v systému patriarchy, který je po staletí oporou většiny lidských společností. Mužská vláda byla zavedena ve všech oblastech společnosti, od vlády, práva a náboženství až po manželství a domov. Ženy podřízené a bezmocné tomuto mužskému pravidlu byly považovány za méněcenné než muži, pokud šlo o jejich intelektuální, sociální a kulturní postavení. [17]

„We teach girls to shrink themselves, to make them smaller.

We say to girls, you can have ambition, but not too much. You should aim to be successful, but not too successful, otherwise, You will be threaten the man.

Because I am female, I am expected to aspire to marriage, I am expected to make my life choices always keeping in mind that marriage is the most important.

Now, marriage can be a source of joy and love and mutual support. But why do we teach girls to aspire to marriage and we don't teach boys the same?

We raise girls to see each other as competitors. Not for jobs or for accomplishments, which I think can be a good thing, but for the attention of men.

We teach girls that they cannot be sexual beings in the way that boys are.

Feminist: A person who believes in the social, political and economic equality of the sexes.

*Chimamanda Ngozi Adichie, text ze skladby ***Flawless, Beyoncé [18]“*

2.1 Vlny feminismu

Sociologové identifikují čtyři hlavní „vlny“, neboli čtyři časová období feminismu, přičemž následující čtvrtá vlna nastává právě v nynější době, ve dvacátých letech 21. století. Každá vlna byla vyvolána nějakými specifickými prvky, i když mnozí toto považovali za problematické, snažili se redukovat každou vlnu na jediný cíl, i přes to že feminismus je neustále vyvíjející se hnutí, se širokým spektrem cílů. Cíle hnutí první vlny dominovaly feministické agendě ve Spojených státech amerických a Evropě v polovině 19. století, a vycházeli ze stejných libertariánských principů, jako je snaha zrušit otroctví. Aktivistky z raného období (převážně vzdělané, bílé ženy ze střední třídy) požadovaly hlasování, rovný přístup ke vzdělání a stejná práva v manželství jako muži. První vlna trvala přibližně do roku 1920, do té doby většina zemí přiznala ženám volební právo.

Druhá vlna začala vzkvétat teprve až po druhé světové válce a to v 60. letech minulého století, objevuje se slogan „The personal is political“, který shrnuje myšlení této vlny. Ženy zjistily, že zákonná práva získaná během první vlny nevedla k žádnému skutečnému zlepšení v jejich každodenním životě, následovně přesunuly svou pozornost na snižování nerovností v oblastech od práce až po rodinu, aby otevřeně hovořily o sexuálních „normách“. Zatím co nové předměty feministické teorie na univerzitách zkoumaly počátky útlaku, a analyzovaly utváření myšlenek o genderu, vznikly nové místní organizace, které se zabývaly nespravedlivostí ve společnosti. Ženy se zbavily kontroly nad porodem od lékařské sféry ovládané muži, bojovaly za právo na legální potrat a postavily se fyzickému napadení vůči nim. Vitalita druhé vlny během 80. let ochabla, byla oslabena frakcionalismem a stále konzervativnějším politickým systémem.

Přesto v 80. letech došlo ke vzniku černého feminismu (také nazývaného „womanismus“) a myšlenky intersekcionality, kdy se bojovalo o uznání mnoha překážek, kterým čelí ženy jiné pleti, a které feminismus ovládaný býlími ženami ze střední třídy nedokázaly prosadit. Tento koncept byl poprvé předložený v roce 1989 a to Kimberlí Crenshaw, rezonoval nejen ve Spojených státech a Velké Británii, ale také v bývalých koloniálních zemích po celém světě. [17]

Za vyvolání třetí vlny stojí Rebecca Walker, kdy na začátku 90. let reagovala na rozsudek k osvobození jednoho násilníka, tím vyjádřila potřebu třetí vlny a tvrdila, že ženy stále potřebují osvobození, a nejen rovnost, o níž si dřívější feministky myslely, že již bylo dosaženo. Třetí vlna zahrnovala různorodé a často protichůdné názory, které zahrnovali postoje k „raunch kultuře“ (otevřené sexuální chování) jako vyjádření svobody, začlenění trans žen do hnutí a debatu o tom, zda lze v kapitalistické společnosti dosáhnout feministických cílů. Tyto myšlenkové pochody pokračovali i v novém tisíciletí, s pomocí blogů a sociálních sítí. Řešení problematiky od sexuálního obtěžování na pracovišti, až po rozdíly v odměňování žen a mužů je nyní feminismus důležitější než kdy dříve.

Vlna čtvrtá, začalo kolem roku 2012, zaměřovalo se zejména na sexuální obtěžování, body shaming a znásilňování. Klíčovým aspektem bylo využívání sociálních sítí ke zdůraznění a řešení těchto problémů. V prosinci daného roku byla v Indii brutálně a hromadně znásilněná mladá žena, která bohužel následně zemřela, což vyvolalo řadu protestů a mezinárodní pobouření. Po porážce Hillary Clinton Donaldem Trumpem v prezidentských volbách ve Spojených státech v roce 2016, Trump pronesl několik pobuřujících poznámek o ženách. Krátce na to se začaly uspořádat protesty na rovnost pohlaví, známý jako „Women’s March“, protesty se konaly v lednu následujícího roku, dohromady se jich zúčastnilo až 4,6 milionu lidí. Dnes nejvýznamnější hnutí je Me Too, které bylo založeno už v roce 2006, hnutí pomáhá obětem sexuálního násilí. Me Too si získalo širokou pozornost především od roku 2017, kdy vyšlo najevo, že filmový producent Harvey Weinstein léta beztrestně obtěžoval a napadal ženy v tomto odvětví. Oběti sexuálního obtěžování a napadení po celém světě začaly sdílet své zkušenosti na sociálních sítích pomocí hashtagu #MeToo. Hnutí se od té doby mnohokrát rozrostlo a přineslo odsouzení desítkám mocných mužů v politice, obchodu, zábavního průmyslu i ve zpravodajských médiích. [17]

Obr.11 – Protest „Women’s March“ [20]

Praktická část

3 Vypracování návrhů a modelů

V této části bakalářské práce budu popisovat svoje čerpání z inspirace a jak jsem k ní došel, postup kreativního procesu, výroby a následného zpracování plastiky. V praktické části jsou obsažené prvotní i zpracované návrhy, modely z různých materiálů, papírové zkoušky, způsoby formování, popis softwarové tvorby i 3D tisku a fotodokumentaci.

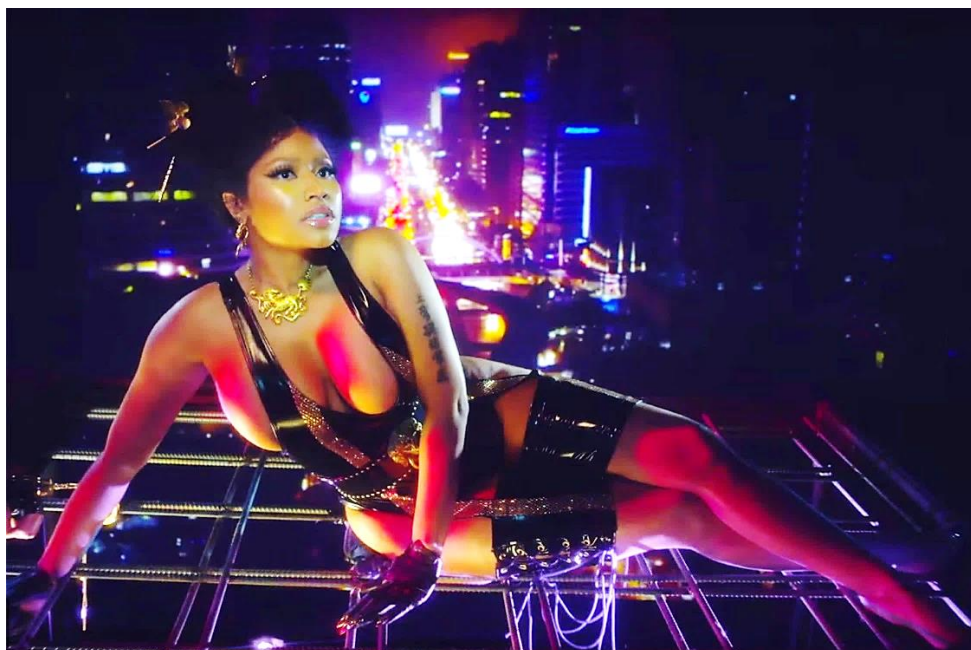
3.1 Inspirace

Mnou zadané téma bakalářské práce je „Music Divas“, tedy hudební divy, kde jsem se inspiroval u mnou oblíbených ženských hudebních interpretek. K návrhům skleněné plastiky jsem chtěl dojít po psychologické, zvukové i vizuální stránce vnímání hudby daných umělkyní, přičemž jsem vycházel z jejich samotných písní, videoklipů a představení. Danými interpretky je rapperka Nicki Minaj, a zpěvačka Ariana Grande. I přes to že obě mají vedle sebe velmi rozdílný druh hudby i vystupování, platí zde pravidlo, že protiklady se přitahují, a jsou dobrými přítelkyněmi a mají za sebou již několik kolaborací.

Cílem bylo zhmotnění jejich hudby do skulptury, a to prostřednictvím mého vnímání a představivosti při poslechu. Tímto jsem se snažil vytvořit fyzickou představu o dané písni, kde jsem postupně sbíral určité body, které jsem přenesl do moodboardu, avšak z velké části jsem pracoval s vizuální stránkou jejich tvorby. Přestože jsem návrh chtěl vytvořit čistě ze zvukového podnětu, byl jsem velmi ovlivněný již existující vizualizací v podobě videoklipu nebo živého vystoupení.

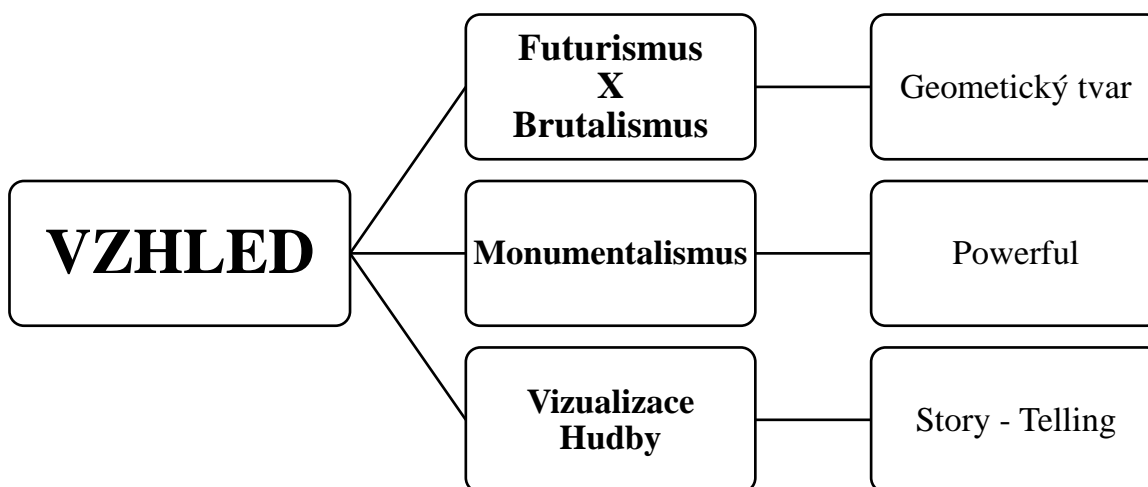
Obr. 30 Ariana Grande – No Tears Left To Cry videoklip [36]

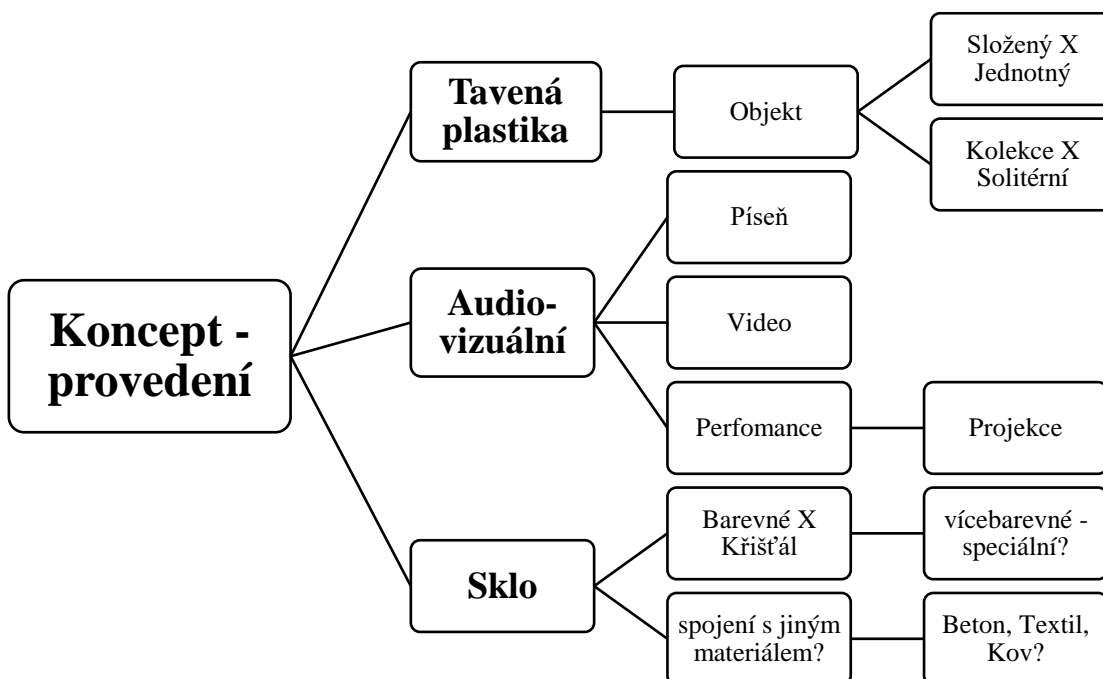
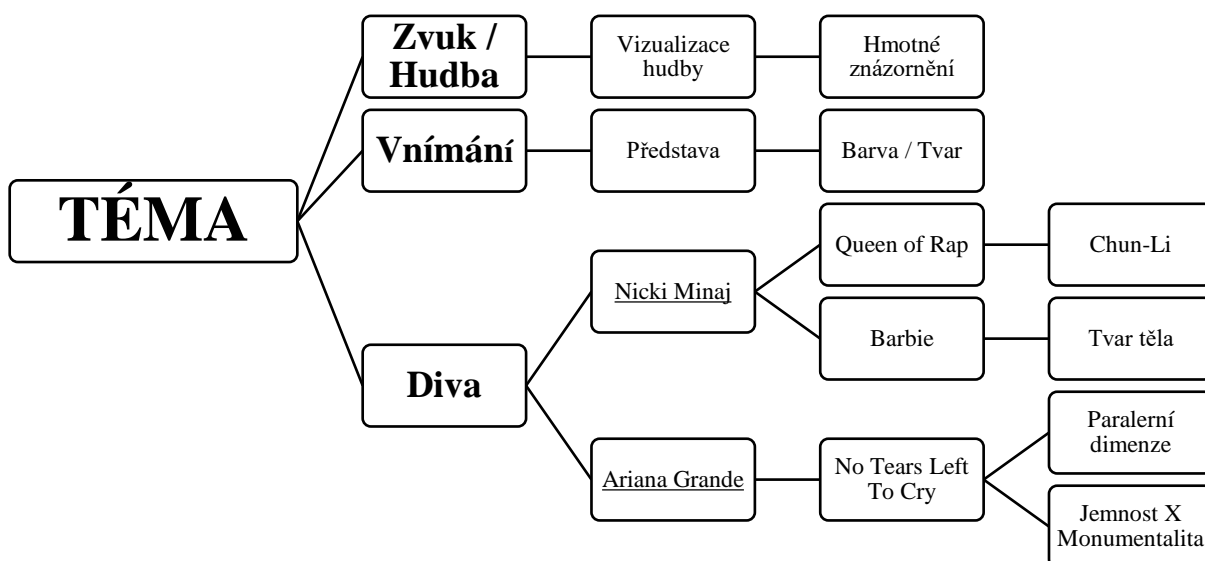

Obr. 31 Nicki Minaj – Chun-Li videoklip [37]

3.2 Kreativní proces a moodboardy

Samotný sběr inspiračních zdrojů byl první krok vymýšlení prvotních nápadů pro následující plastiky. Vytvořil jsem koncept kreativního procesu, který se rozděloval na 3 hlavní inspirační zdroje, což byli linie, díky kterým jsem se mohl daleko lépe orientovat v zadaném tématu. Inspiračními zdroji jsou Vzhled, Téma a Koncept provedení.

V těchto diagramech jsou přesně znázorněny mé myšlenkové pochody a zaznamenány potřebné informace při rozpracování nápadu, aby koncept bakalářské práce byl správně nasměrován a pochopen, od tohoto bodu se může začít s moodboardy.

3.2.1 Moodboard – Vzhled

Jako první jsem si určil vzhledovou linii, ve které vycházím z mých osvědčených a oblíbených inspiračních zdrojů, obzvláště když si v podobném směru budují i svojí Brand identitu. V mé současné tvorbě vycházím především z brutalistické architektury, která mě vždy uchvátila svojí monumentalitou, geometrickými tvary, respektem a strachem kterým působí. Jedním z nich je třeba Geisel knihovna, patřící k Univerzitě v San Diegu a postavená Williamem Pereira v roce 1970, nebo budova Ministerstva dopravy v hlavním městě Gruzie, Tbilishi, mnozí spekulují, že architekt Goirgi Chakhava se právě pro tuto budovu inspiroval u českého architekta Karla Pragera.

Další inspiračním zdrojem je Futurismus, alias avantgardní a nadčasový směr, kdy čerpám převážně z grafického designu a hlavně z kinematografie, v tomto případě z filmu DUNE, i přes to že původní kniha napsaná Frankem Herbertem už v roce 1965, vypráví příběh, který se odehrává daleko v naší budoucnosti.

Obr. 32. Moodboard – Vzhled [35]

3.2.2 Moodboard – Koncept

V konceptu porvedení zpočátku nejvíce záleželo na objemu, druhu a působení samotného objektu, bylo pro mne tedy důležité si udělat rešerši o objektech s požadovanými vlastnostmi. Na prvním místě bych zařadil jeho objem a velikost, vyhledávanými byli převážně objekty větších velikostí, jelikož jejich působení na diváka by mělo budit respekt, jak k objektu, tak i k jeho divě, pro kterou je objekt vytvořen. V neposlední řadě je tu druh provedení, otázkou bylo, jestli bude objekt tavená skleněná plastika nebo třeba skleněná konstrukce, následovně jestli bude složený, či jednoduchý a bude na něm použito více druhů materiálu.

V pokročilé fázi projektu byl pro mě velkou inspirací sklářský výtvarník Peter Bremers, který kombinoval abstraktní vizi a velké skleněné tavené plasty. Sklářské duo Aurélie Abadie a Samuel Sauques mě zase dodávali inspiraci pro kombinaci materiálu. A z řad českých sklářských výtvarníků to byl Petr Stacho a jeho geometrické tvary s jeho ručně tvarovanými částmi.

Obr. 33. Moodboard – Koncept [35]

3.2.3 Moodboard – Téma

Na zpracování tématu jsem si zvolil dvě již zmíněné hudební interpretky, rapperku Nicki Minaj a zpěvačku Arianu Grande. Rozdělit jsem na dvě odlišně typové linie, abych rozlišil jejich odlišné styly a vytvořil tak návrhy na každý objekt bez vlivu narušení.

Nicki Minaj

Zde jsem chtěl především zdůraznit její éru alba Queen z roku 2018, kdy působila velmi silným a dominantním dojmem. Její hlavní singl z této éry „Chun-Li“, který se stal největším hitem od ženské rapperky toho roku (2018), vypráví příběh o zajatém bojovníkovi alias „bad guy“. V tomto období byl na Nicki svalovaná velká vlna nenávisti i odporu v důsledku stále rostoucí popularity její rivalky Cardi B. Ovšem Nicki zde stále dokazuje, že ona je ta nejsilnější osoba na scéně a svůj trůn jen tak nikomu nedá. V celé Queen éře tak Nicki vystupuje relativně agresivně vůči hudebnímu průmyslu a veřejnosti.

Důkazem toho je třeba obalová strana magazínu DAZED, který oslavoval 10 let působení Nicki Minaj na populární hudební scéně. Na obalu alba Queen se zase přestrojila za egyptskou královnou Cleopatru, čímž jen ucelovala svojí pozici jakožto královna rapu.

Obr. 34. Moodboard – Nicki Minaj [35]

Ariana Grande

Svým hlavním singlem s názvem „No Tears Left To Cry“, kterým začala celou éru alba „Sweetener“, Ariana Grande kombinuje nejen svůj skvělý hlas a produkci, ale i úchvatnou práci Davea Meyerse, jakožto režiséra videoklipu plného speciálních efektů. Výchozí inspirací za touto skladbou i klipem jsou silné vnitřní emoce, výrazný pocit ztracenosti a doslova „*being upside down*“. Píseň popsala jako boj o rozlišování mezi špatným a dobrým.

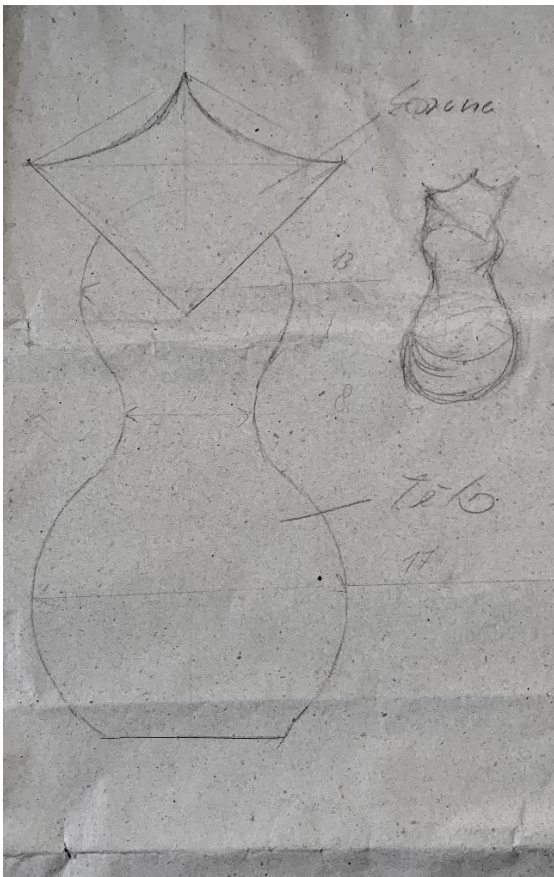

3.3 Návrhy

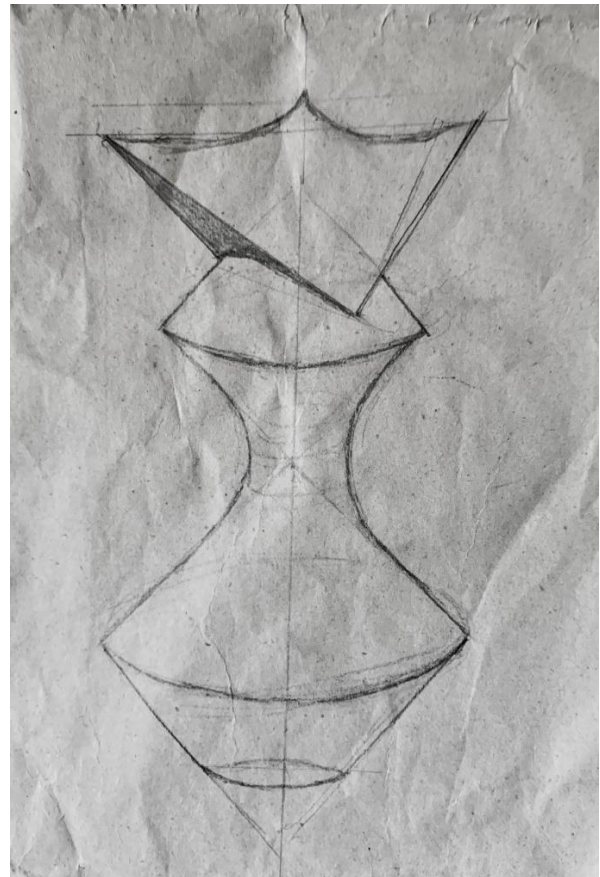
Návrhy byly vypracovány na základě předchozích moodboardů. U Nicki Minaj jsem se zamyslel, o čem je její hudba a jak se prezentuje, došel jsem k závěru, že hudba od Nicki je často právě o ní, kdy vystupuje jako Queen of Rap a zmiňuje své úspěchy.

Návrhy Ariany Grande čistě vycházeli z vizualizace jejího songu, kterým mi byl inspirací, snažil jsem se o vytvoření převráceného světa.

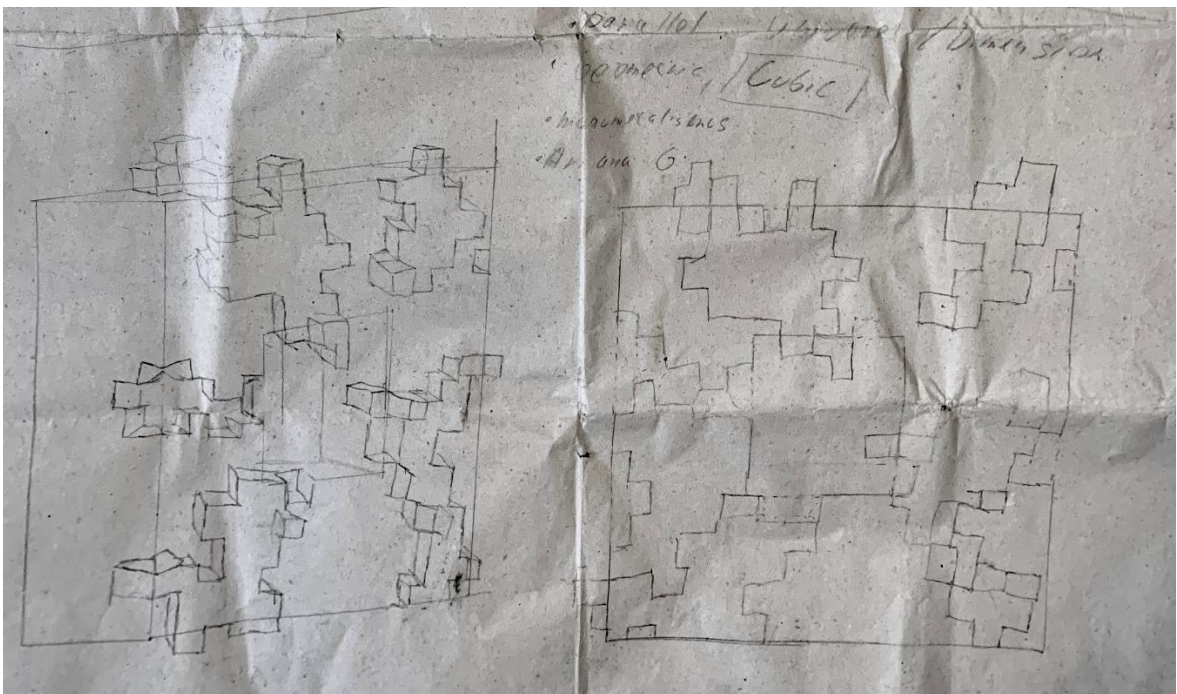
Nakonec se realizovala pouze socha pro Nicki s lepenou korunkou.

Obr. 40 Původní návrh Nicki [35]

Obr. 41 Rozpracovaný návrh s finálním tvarem kuželu [35]

Obr. 43 Návrhy Ariana Grande [35]

3.4 3D Tisk

3D tisk neboli aditivní výroba, je automatizovaný proces vytváření trojrozměrných pevných objektů z digitálního souboru. Vytvoření takového tištěného předmětu je dosaženo pomocí aditivních procesů, což znamená, že objekt je vytvořen pokládáním a přidáváním postupných vrstev materiálu, dokud není objekt vytvořen. 3D tisk umožňuje vyrábět složité tvary s použitím menšího množství materiálu než tradiční výrobní metody. Tento způsob je přímým opakem subtraktivní výroby, která spočívá ve vyříznutí či vyhloubení kusu kovu nebo plastu například frézkou.

Tam, kde byl 3D tisk v raných fázích používání vhodný pouze pro prototypování a jednorázovou výrobu, se nyní rychle mění na plně hodnotnou výrobní technologii. Většina současné poptávky po 3D tisku je v průmyslu. Tato technologie tisku je téměř předurčena k tomu, aby v budoucnu proměnila téměř každé odvětví a změnila způsob, jakým žijeme a pracujeme.

Vždy je ale potřeba požadovaného počítačového softwaru, ať už to jsou bezplatné programy pro začátečníky nebo placené programy pro pokročilé a profesionální designéry. Po dokončení modelu v počítači, soubor exportujete v požadovaném druhu, například STL (stereolitografie) nebo OBJ (Wavefront). Následuje příprava tiskárny, čemuž se říká krájení, to v podstatě znamená krájení trojrozměrného modelu na stovky nebo tisíce vrstev, a provádí se pomocí softwaru pro krájení. [34]

Obr. 19 3D tiskárna Prusa i3 [31]

3.4.1 Příklady a odvětví 3D tisku

3D tisk se provozuje v mnoha typech technologií a materiálů, jelikož se vyskytuje téměř ve všech průmyslových odvětvích jako třeba: Spotřební zboží (nábytek, design, brýle), průmyslové produkty (funkční díly, nástroje pro výrobu), protézy, rekvizity, dentální výrobky, různé makety a modely, repliky předmětů. Automobilový průmysl využívá 3D tisk již dlouhou dobu, společnosti si nechávají tisknout náhradní díly, nástroje, ale i díly pro konečné použití, umožnilo to tak výrobu na vyžádání, které vedlo ke snížení zásob a výrobních cyklů. Velmi kontroverzní se staly vytisknuté budovy, ve stavitelství se už dnes takovýto způsob stal komerčně dostupným. Velké systémy tisku používají převážně beton, poměrně velkými tryskami pro velký průtok, což je skvělý způsob pro pokládání betonových vrstev rychlým a opakovatelným způsobem.

Dále lze tisknout i řada spotřebních produktů, třeba obuv Adidas 4D má plně 3D tištěný mezipodešev. Velice jsou oblíbené vytisknuté brýle, předpokládá se, že trh brýlí dosáhne do roku 2028 obrát 3,4 miliardy dolarů. Netisknou se ale jen obruby, začíná se i s čočkami do brýlí, skleněné čočky často nejsou tenké ani lehké, přičemž jsou vyřezávány z polotovaru, z něho asi 80 % jde do odpadu, při dnešní potřebě brýlí je toto neuvěřitelné plýtvání. [34]

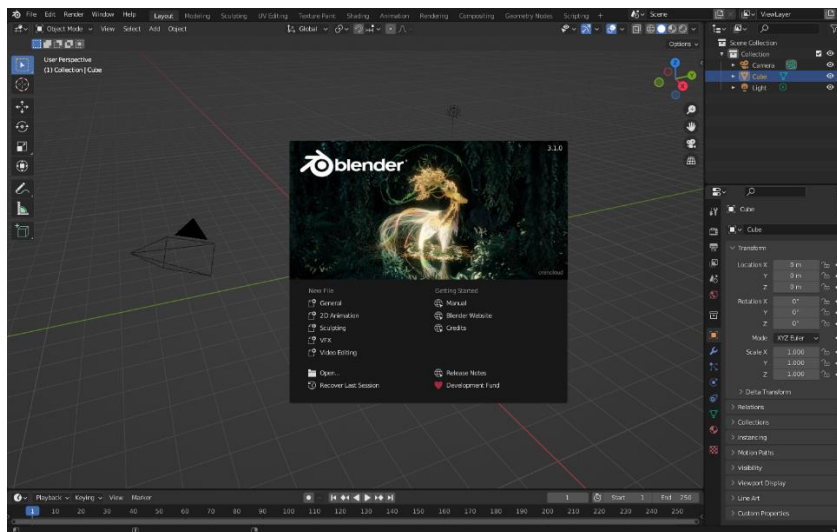

Obr. 20 3D vytisknuté brýle [32]

3.4.2 Blender

Blender je bezplatný software a open source sada pro 3D tvorbu. Podporuje celé 3D rozhraní jako modelování, manipulace, animace, simulace, vykreslování, dokonce i úpravy videa a vytváření her. Blender je vhodný pro jednotlivce a malá studia, přičemž je multiplatformní a

můžeme ho tak využívat na většině operačních systémů. Tento systém jsem také využíval při tvorbě 3D modelů pro tuto bakalářskou práci.

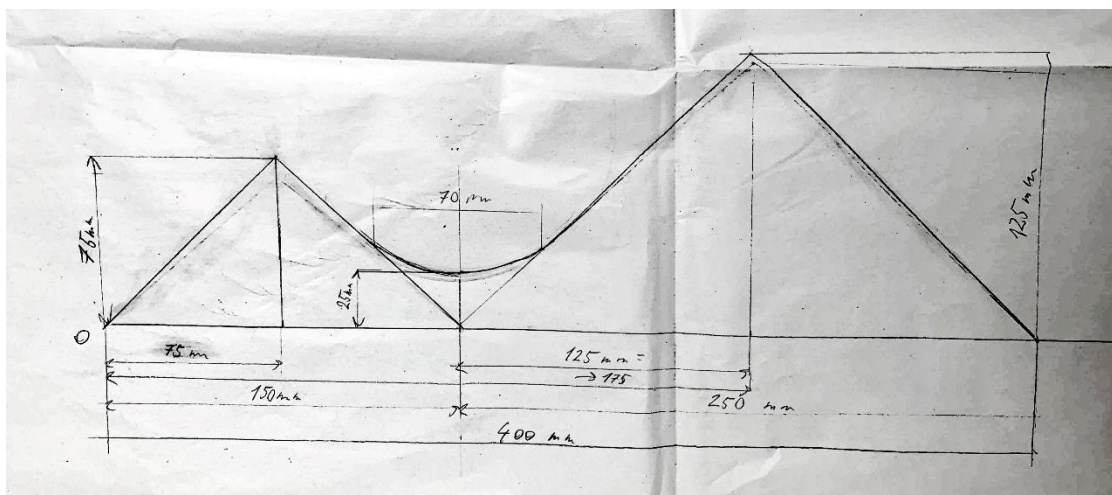

Obr. 21 Program Blender, verze 3.1.0 [33]

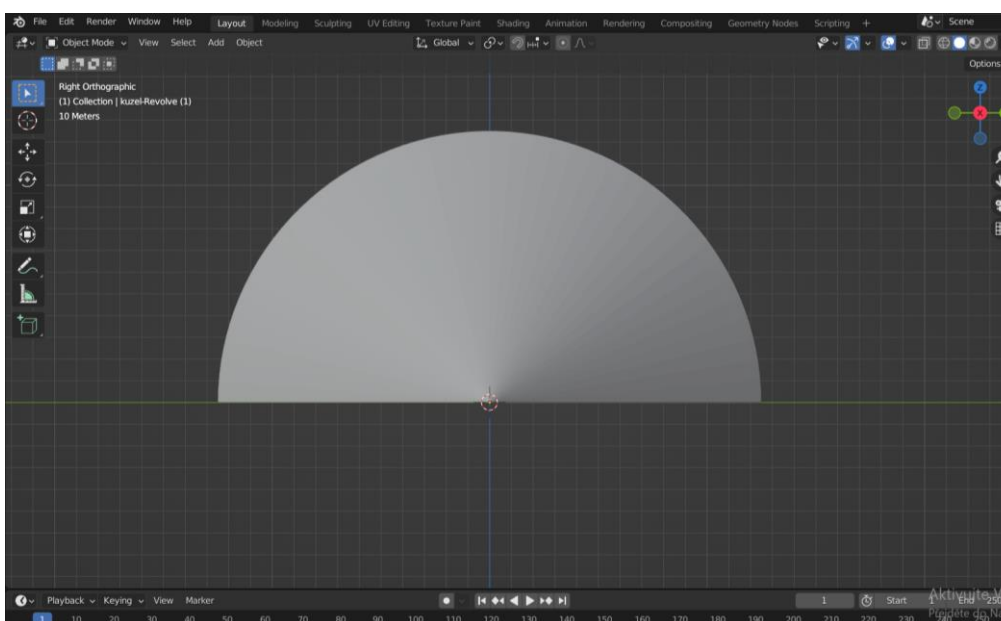
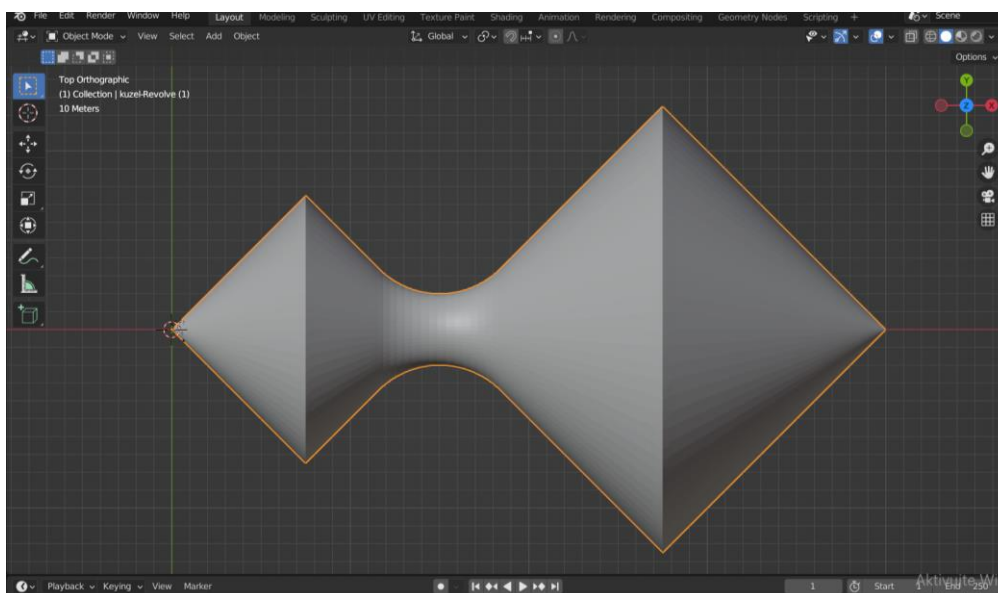
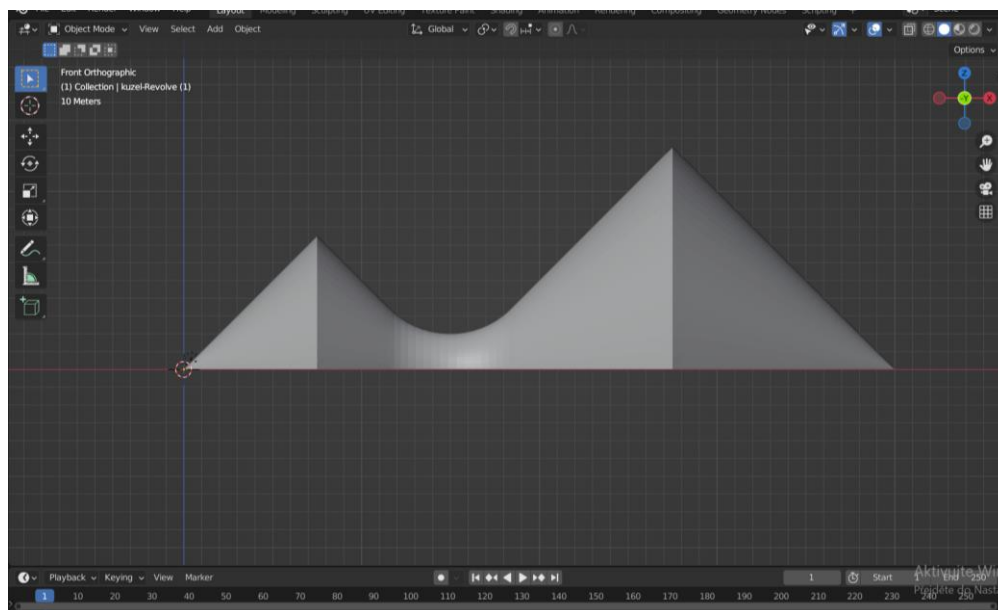
3.4.3 Model Diva

Pro geometrickou přesnost mého modelu k bakalářské práci jsem si zvolil cestu právě 3D tisku. Grafická podoba modelu byla pouze poloviční, a to vertikálně, aby byla přizpůsobena pro velikost tiskárny, ale zachovala si celou plynulou linii. Následně byl model před tiskem rozdělen na další polovinu (v celkovém měřítku na čtvrtinu), kdy se tiskla vždy jen jedna z částí, k rozdělující lince v zúžené části byli přidány tak zvané „zámky“, díky nim byl spoj dílů přesnější a mnohem stabilnější.

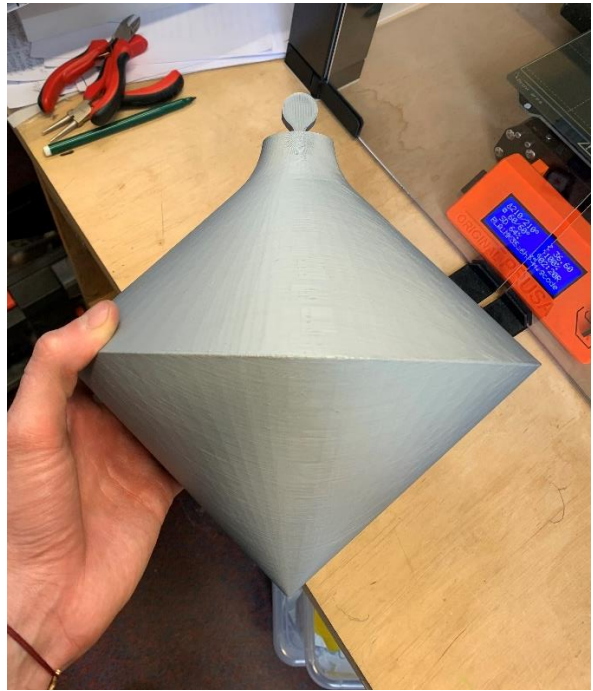
Tisk probíhal v rámci využití univerzitní výbavy na fakultě architektury v ateliéru Karla Hubáčka, a bylo použito klasické nastavení s výškou vrstvy 0,2 mm. Tisk jedné vertikální poloviny složené ze dvou dílů byl tedy 26 hodin.

Obr. 22 Technický náčrt řezu vertikální polovinou modelu, okótovaný [35]

Obr. 23–25. 3D model vertikální poloviny v programu Blender [35]

Obr. 26–27, Dolní čtvrtina modelu po tisku, s viditelnými „zámky“ [35]

Obr. 28–29, Model se všemi částmi, slepený [35]

3.5 Audiovizuální obsah

Záměr

Druhou, neméně důležitou součástí mé bakalářské práce je právě její audiovizuální obsah, ten se skládá ze zvukové produkce, střihu a editace videa, a speciální instalace k vytvoření prostoru pro prezentaci tohoto konceptu.

Záměr této součásti, je vytvořit prostor pro danou sochu, inspirovanou určitou divou, přiblížit divákovi moje cítění k její hudbě a vystupování, vzdát hold její osobě jako ikoně ke které vzhlížím. Celé v menším, až intimním prostoru, zobrazující můj „pokojíček“ alias fanouškovskou svatyni, oblepenou různými plakáty právě dané umělkyně, v momentálním případě Nicki Minaj, ale také dalších interpretek, které mne i mé hudební cítění a inspiraci také ovlivnily, ať už i ony vycházely z podobné inspirace, tak i umělkyně jiných žánrů a z jiného časového období. To vše s projekcí mnou sestříhaného videa, ve kterém jsou obsáhnuty ikonické či mě blízké momenty hudebnic, povětšinou s hudební částí, ale i s mluveným slovem a proslovy z různých důležitých rozhovorů a předávání cen.

Celá instalace má divákovi přinést zážitek, který spojuje umělecko-řemeslnou práci s počítačovou tvorbou, přičemž vstupuje do „mého“ hudebního světa, který ho má svým obsahem pohltnout a přiblížit k Divě (Nicki Minaj). V rámci sledování videa a poslechu hudby přímo ve výstavním prostoru, divák může pochopit sdělení umělkyně, se spojením s rozmístěnými obrázky a samotnou autorskou sochou, i srovnávat a uznávat její hodnoty a důležitost, tak i jako samotnou důležitost hudby v našem životě.

Pocit při přítomnosti ve výstavním prostoru by měl připomínat požitky a nadšení ze samotného koncertu či jiného vystoupení zpěvačky, tak i klid a expozici v muzeu o daném umělci. Poznávací a zážitkový vjem je i součástí a většinou i cílem skladeb a koncertů z různých žánrů, neustálá prezentace své tvorby takového typu je zde po několik staletí, ať už se jedná právě o hudbu, nebo třeba divadelní vystoupení, touha šířit svoje nápady a svojí „osvětu“ je skoro všudypřítomná, setkáváme se s ní nejen v umění ale třeba i ve vědě či jiných oborových zaměřeních.

Inspirační zdroje pro tento multimediální obsah vychází z reálných zdrojů různých umělkyní a umělců, z drtivé většiny v hudebním průmyslu. Jejich obsah byl a je inspirací ovlivňující několik generací lidí i jako hudby samotné, která se každou chvíli mění, a my se musíme měnit s ní, jak už vědomě, tak i nevědomě.

3.5.1 Video a Zvuk

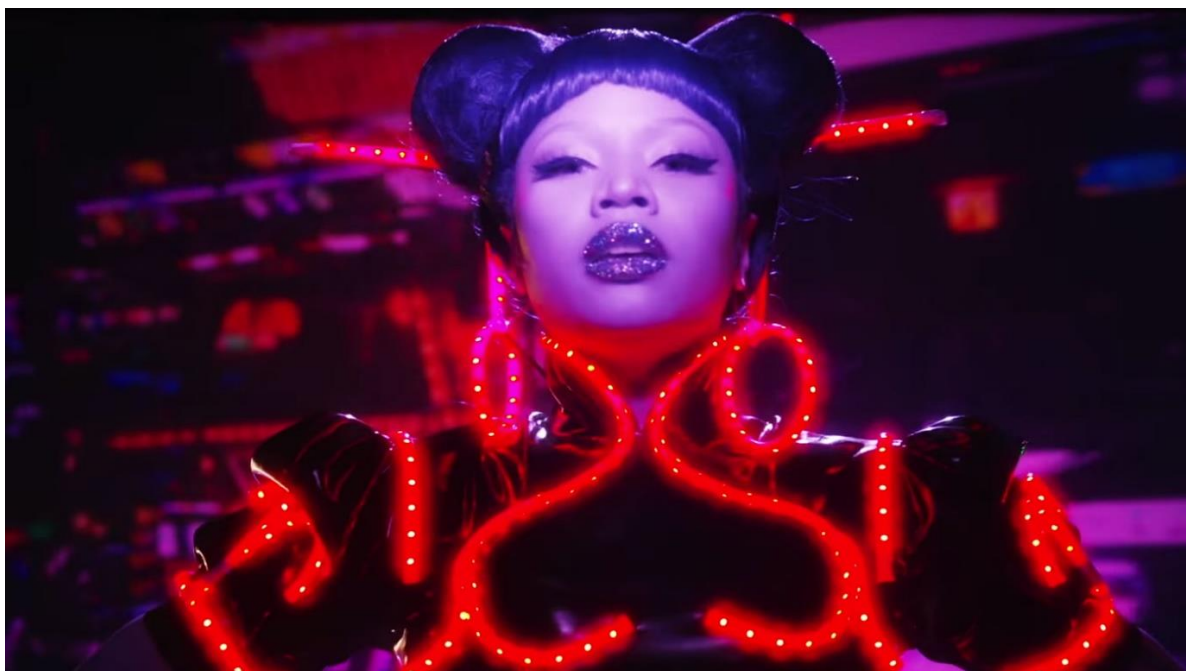
Pro tvorbu videa společně se zvukovým doprovodem jsem vycházel z hudebních videoklipů, živých vystoupení, rozhovorů, skladeb a textů i soukromých momentů. V následující části popíšu části a příklady některých inspiračních zdrojů použitých při vytváření audiovizuálního obsahu.

Adobe Premiere Pro

Adobe Premiere Pro je softwarový program pro úpravu videa, reklam, filmů atd., obsahuje také funkce úpravy zvuku. Jedná se o komplexní aplikaci pro všechny běžné úlohy úpravy videa s vysokým rozlišením a kvalitou. Tento program používám k vytváření videí.

Chun-Li

Chun-Li, hlavní fiktivní ženská postavička z herní série *Street Fighter*, se stala inspirací pro vznik skladby stejného jména od již zmiňované Nicki Minaj, kdy jí i ona produkovala a napsala společně s Jeremy Reidem, video k songu režíroval Steven Klein. Na začátku videa s mluveným úvodem jsou i čínské znaky, pro autenticitu původu postavičky, „春麗“ což znamená v čínském jazyce „Chun-Li. Song byl začátkem její celé éry, kterou jsem intenzivně sledoval. Mně samotnému tato skladba a hlavně její video bylo inspirací v několika projektech, kdy jsem vycházel z její vizualizace, jakožto také pouličního bojovníka.

Obr. 36 – Nicki Minaj ve videoklipu k skladbě Chun-Li [37]

Flawless – Beyoncé a Nicki Minaj z koncertu On The Run Tour

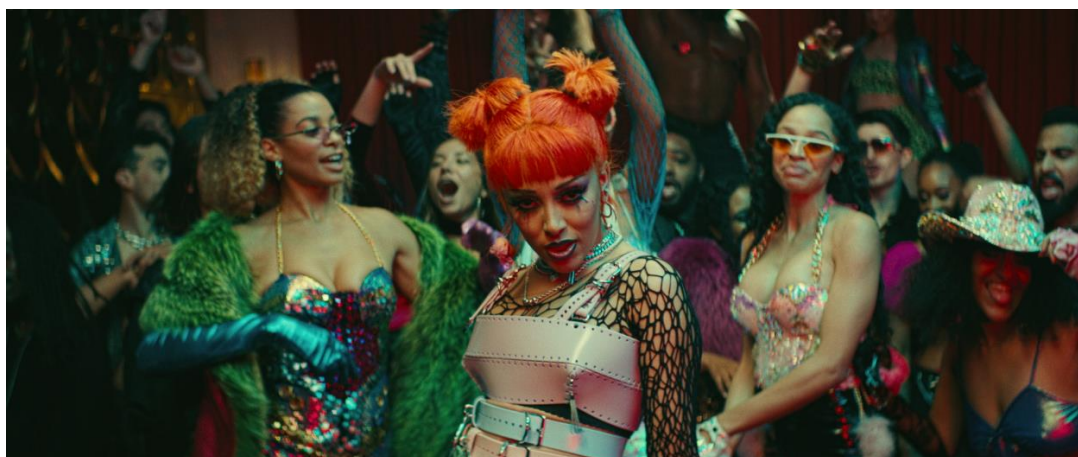
V Paříži se roku 2014 konal jeden z Beyoncé koncertů z turné On The Run Tour, jako překvapení pro diváky byla právě Nicki. Spolu dohromady totiž nazpívaly remic ke skladbě Flawless, který se hned stal mezinárodním hitem, jak jinak, když se spojily dvě z jedněch nejúspěšnějších královen populární hudby. V koncertu se také objevují mluvené a vizuální části o feminizmu, rasismu lidských právech, jakožto osvěta, že nežijeme ve svobodném světě.

Obr. 37 – Beyoncé a Nicki Minaj na koncertě v Paříži, 2018 [38]

Boss Bitch – Doja Cat

Píseň k filmu *Birds Of Prey* od mladé talentované zpěvačky Doja Cat, je inspirovaná z postavy z daného filmu Harley Quinn, alias bláznivého zabijáka. Samotná písnička působí velmi sebejistě a vypovídá o reakci zpěvačky vůči jejím odpůrcům.

Obr. 38 – Doja Cat ve videoklipu Boss Bitch [39]

3.5.2 Instalace a výstavní prostory

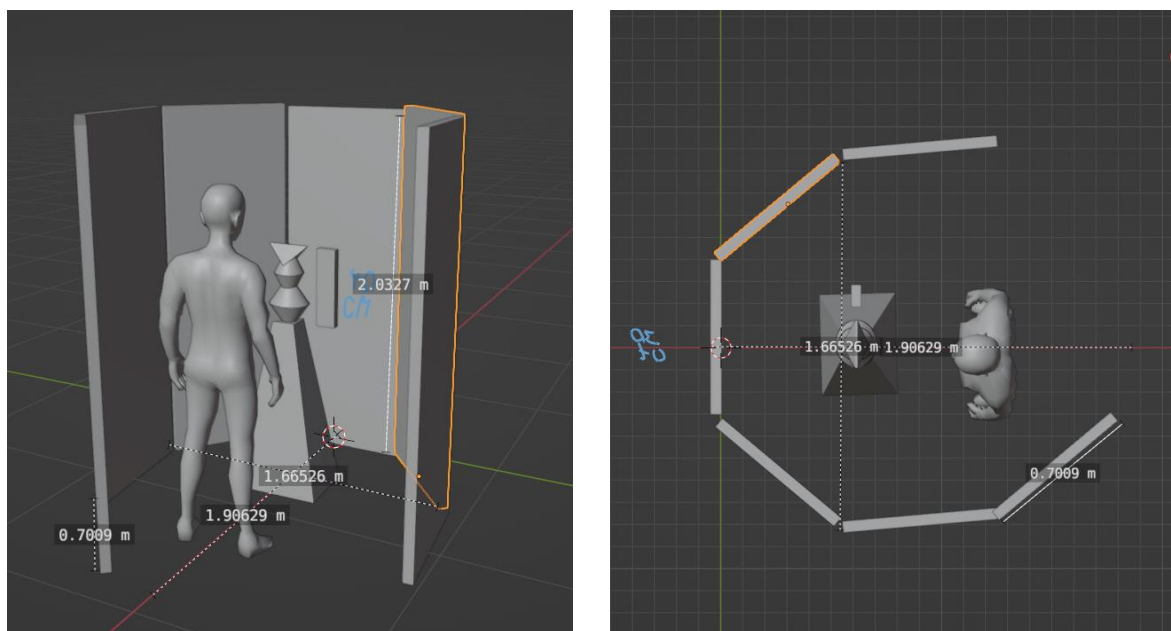
Instalace výstavního prostoru vytvořeného pro mou sochu je konstrukce tabulových skel, postavená do určitého tvaru, aby vznikl prostor dostatečně velký pro prezentaci, ale také aby se v něm zachovalo požadované soukromí a intimita. Stěny budou z vnitřní strany obšlepené různými obrázky a plakáty umělkyně i umělců, které mají zásluhu v mnou vnímaném hudebním světě a svojí tvorbou inspirují a ovlivňují společnost, ať již dnešní či minulou.

Součástí prostoru bude videoprojekce, namířená na stěnu za sochu, pro společný zážitek. Tímto světelným efektem docílím plného znázornění ve vnitřní části, ale i díky pronikání světla skrz skleněné desky, bude i vnímání prostoru zřetelné z vnějšku.

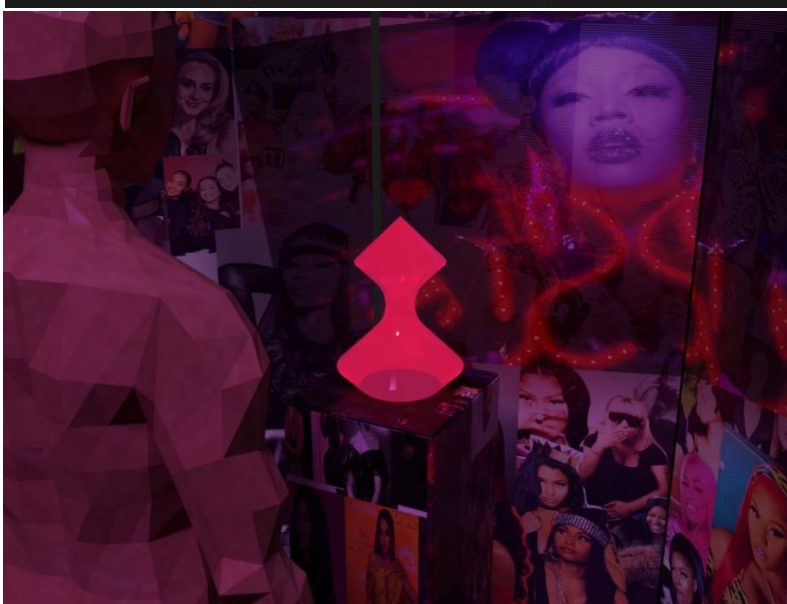
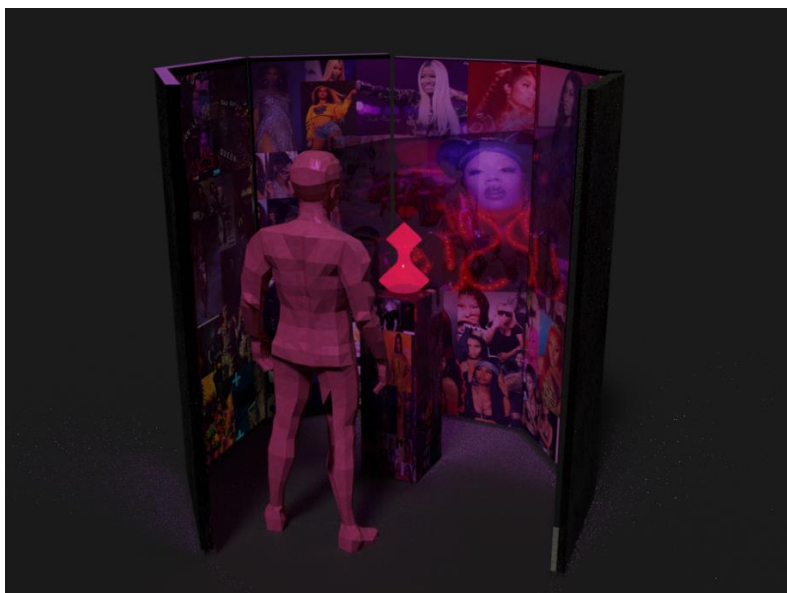
Konstrukce není vázaná na určité místo, lze ji teda postavit téměř všude, kam se velikostně vmísť, avšak je třeba brát v zapotřebí, že místo musí být stabilní, klidné a s potřebnými komponenty jako je elektřina, zachycení projektoru, nebo dokonce tmavší prostředí k vyniknutí projekce a UV světla.

3D vizualizace:

3D vizualizace výstavního prostoru byla vytvořená v programu Blender, velikostně 1:1 k reálným rozměrům. Graficky zpracované vizualizace probíhaly v programu Adobe Dimension, kdy byla vytvořená přibližná finální podoba.

Obr. 44-45 Vizualizace v programu Blender [35]

Obr. 46-48 Vizualizace v programu Adobe Dimension [35]

4 Realizace

Realizace skleněné tavené plastiky obnáší vytvoření modelu, formování, tavící proces, broušení, jemnění a leštění.

4.1.1 Formování

Proces výroby forem byla jedna z nejnáročnějších částí realizace, právě kvůli symetrickému a geometrickému tvaru museli být formy co nejpřesnější, aby nedošlo k deformaci. Pro vyndání modelu z formy jsem postupoval technikou dělené formy, konkrétně tří dílné formy. Model jsem umístil do vymodelované násypnice, a rozdělil povrch modelu hlinou na 3 části. Plochy modelu jsem natřel vazelínou kvůli možnosti vyndání modelu z formy. Každou ze stran jsem postupně pokryl sádrou, po vytvrdnutí jedné části se odstranila jedna ze hliněných stran, natřela se vazelínou, aby k ní další vrstva nepřilnula. Po těchto opakujících se procesech se nechaly jednotlivé části více zatvrdnout.

Pro namíchání sádrové směsi se používá sádra a sklářský písek, to v poměru 1:2, tedy jedna odměrka sádry a dvě odměrky sklářského písku, díky tomu forma vydrží vysoké teploty po delší časový úsek.

Obr. 39 Tří dílná forma a model po rozložení [35]

Tří dílná forma se po dostatečném vytvrdnutí postupně odejme od modelu a dodatečně vyčistí od nečistot. Následně se všechny díly přiloží k sobě, aby co nejvíce na sebe pasovali, pro upevnění dohromady lze na začátku použít lepicí pásku, díly si pak svážeme několika drátky pro zamezení prasknutí při tavení. Spáry jemně zacelíme hustě namíchanou směsí, po

celé délce spárů. Takto připravené díly můžeme zalít. Z plastové ohebné desky jsem si vytvořil „ohrádku“ ve které byli připravené díly, následně celou ohrádku sádrovou směsí vyplnil.

Obr. 40 Forma připravená pro přesun do pece [35]

Obr. 41 Forma i se sklem připravená na tavení a sušení [35]

4.1.2 Tavicí proces

Tavicí a chladicí proces je jeden z nejdůležitějších procesů při samotné výrobě tavené plastiky. Konkrétně pro můj model byl vytvořen individuální plán sušení a tavení, jelikož forma nebyla plně vyschlá a při její velikosti a objemu by i vysychala dlouhou dobu.

Tavení plastiky probíhalo v elektrické peci, a to při nejvyšší teplotě 860 °C. Po úplném a pozvolném chlazení se forma opatrně rozbila a sklo se z ní vyjmulo.

Sklo

Pro tuto plastiku jsem použil sklo od firmy Preciosa Ornela, a to Liba Colors 96, barvu 70000 růžový křišťál DSS UV aktivní, přičemž do jeho sklářského kmene je i přidáván Europium, které má pod UV zářením silně růžovočervenou barvu, tím jsem chtěl soše dodat její proměnlivost, jako Onika v soukromí tak i jako Nicki na pódiu.

1.	120 °C	6 H
2.	120 °C	20 H soak
3.	200 °C	6 H
4.	200 °C	20 H soak
5.	860 °C	12 H
6.	860 °C	6 H soak
7.	664 °C	6 H
8.	664 °C	20 H soak
9.	491 °C	40 H
10.	491 °C	40 H soak
11.	390 °C	50 H
12.	20 °C	30 H

Obr. 42 Očišťování plastiky od sádry [35]

4.1.3 Broušení, jemnění a leštění

Po vyčistění od sádry bylo potřeba sochu hrubě obrousit, a odstranit z ní přebytečné části. Pak se celý povrch obrousil od nevyhlazeného povrchu, který způsobuje sádra, na toto broušení se využíval diamantový brusný kotouč. Následovala ruční práce, kdy se celý objekt jemní a vyhlazuje pomocí kousku sklíčka a umělého brusiva karbidu křemíku, při zrnitosti 120. Na stroji se v další operaci použil kotouč s brusným papírem.

Jemnění tím ale pouze začínalo a velké plochy objektu se dále zpracovávali pomocí brusky flexi, na které se postupně vyhlazoval povrch na stále menší hrubost (400, 600).

Od posledního jemnění již lze skleněnou plastiku leštit, a na leštícím kotouči a s pomocí pemzy, který povrch skla zprůhlední a dodá mu vysoký lesk.

5 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo vytvořit multimediální instalaci se sochou inspirovanou mojí oblíbenou divou a její hudbou. Instalace může navodit nebo přiblížit můj oslavný obdiv k těmto hudebním ikonám, a dokonce jít i dále a otevřít genderové otázky nebo se dotknout významu ženských zpěvaček, které ovlivňují hodnotový vývoj naší společnosti.

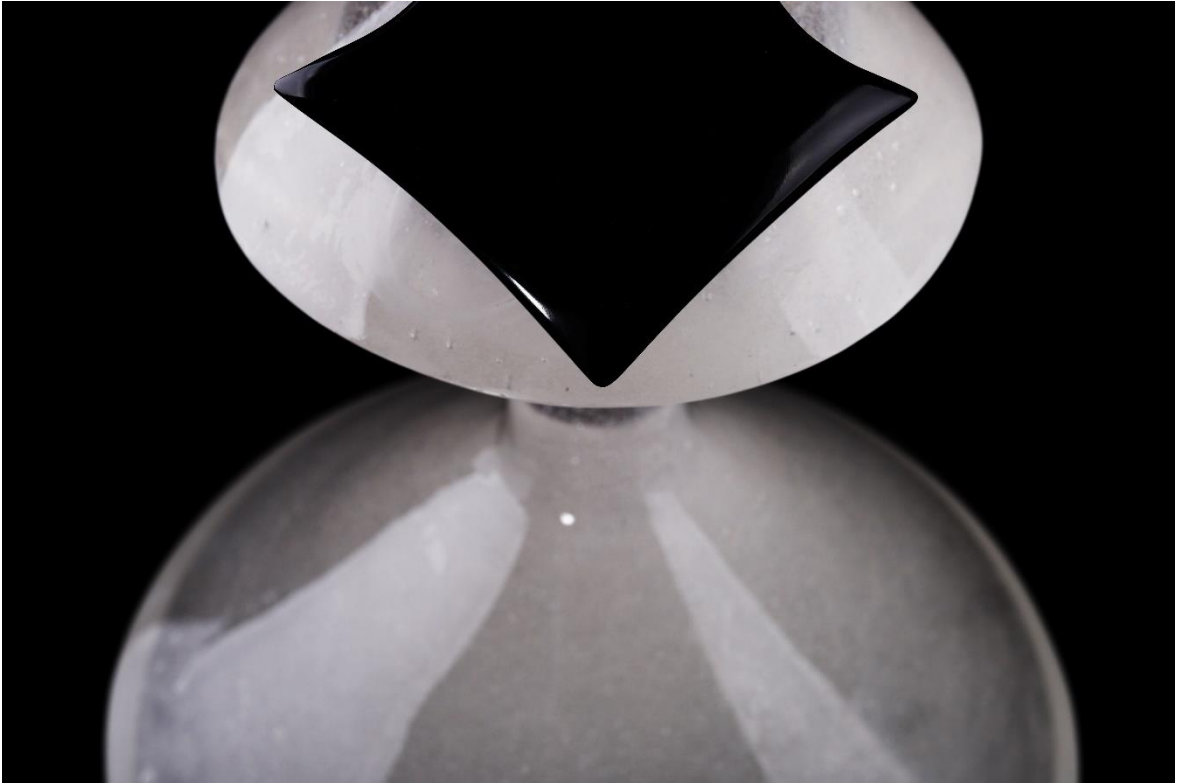
Téma s hudební inspirací, zejména s divami, je pro mě velmi blízké a provází mě celým studiem, jsem velice rád, že jsem si zvolil toto téma právě pro mojí závěrečnou práci. Realizace tavené skleněné plastiky takového tvaru byla velmi náročná, s výsledkem jsem velmi spokojen.

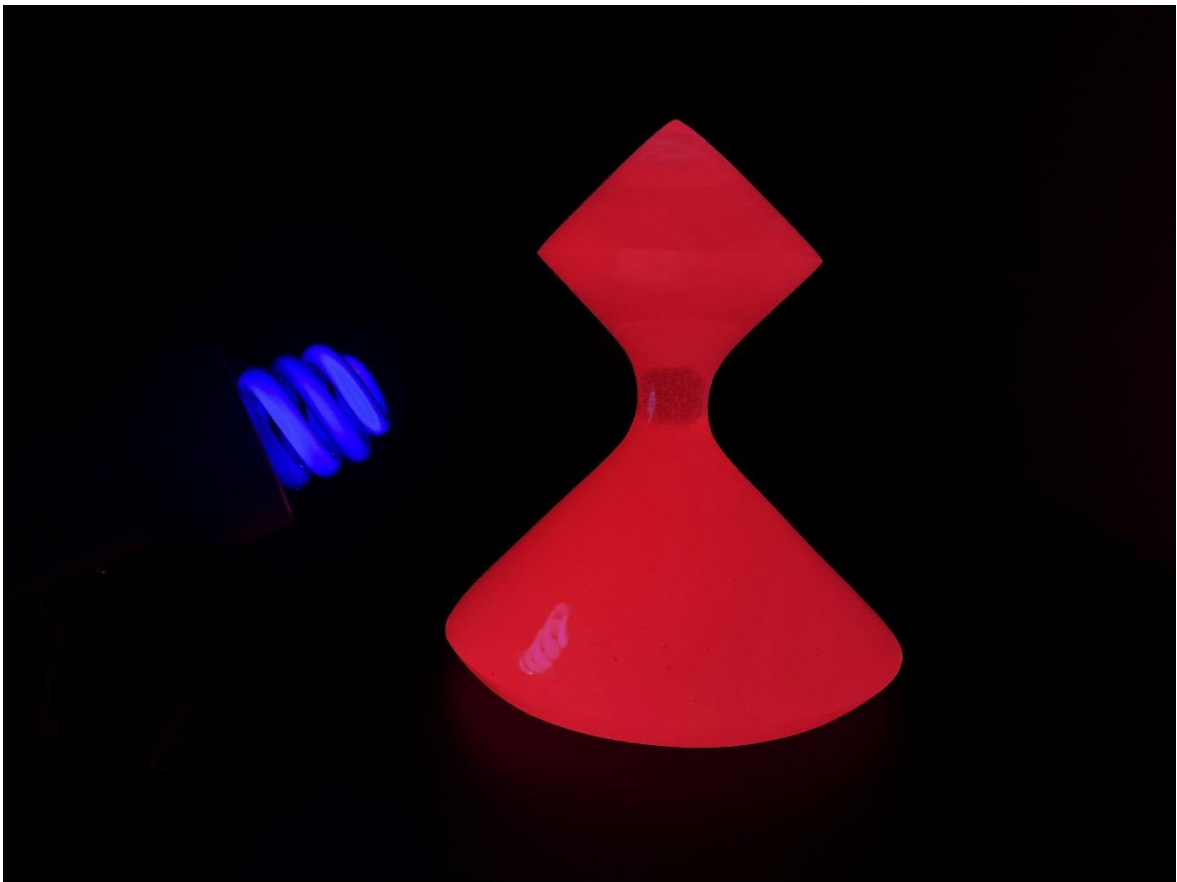
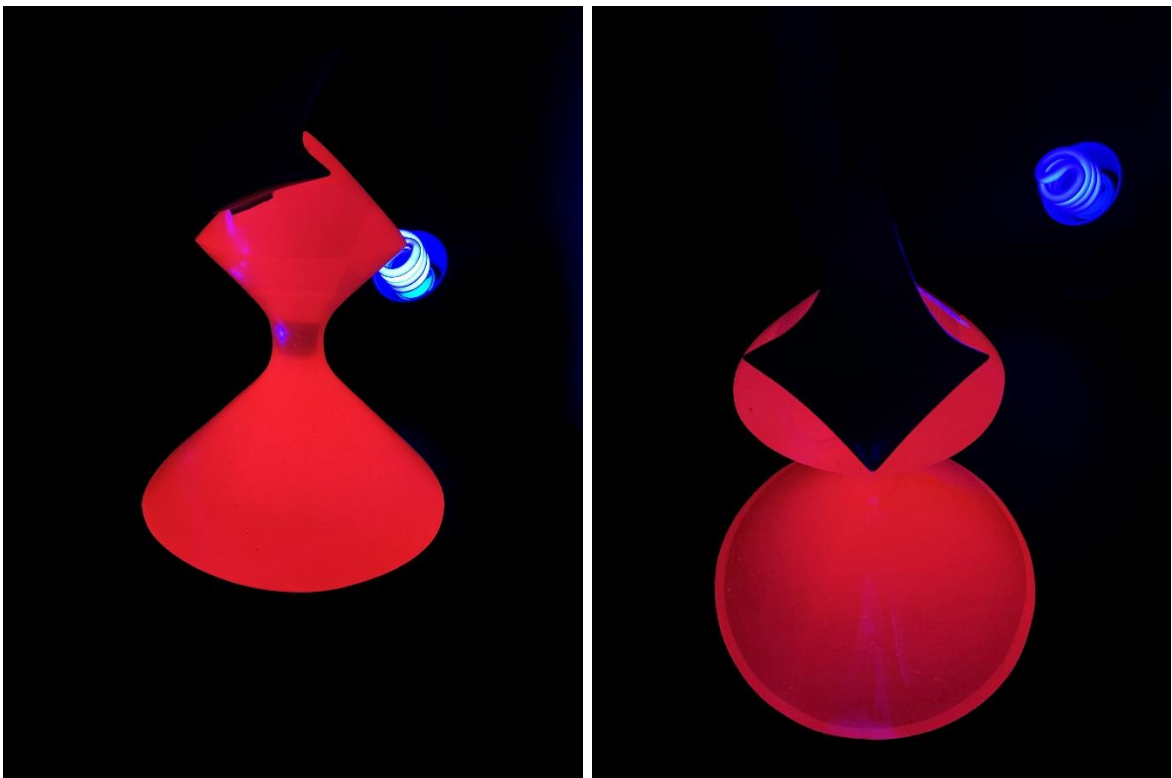
Možnost spojení oborů k vytvoření unikátní prezentace objektu je pro mě rozvojový úspěch, naučil jsem se tak pracovat s širší uměleckou činností a vyjádřit tak lépe a podrobněji moji tvorbu. Velkým přínosem bylo i získání zkušeností v následném zpracování i zušlechťování skla.

6 Fotodokumentace

Obr. 49-58 Skleněná tavená plastika DIVA [35]

7 Zdroje

- [1] - [online]. Dostupné z: https://cs.qaz.wiki/wiki/Women_in_music
- [2] – Obrázek 1 [online]. Copyright © [cit. 29.01.2021]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3e/Emmy_Destinn.jpg
- [3] – Obrázek 2 [online]. Copyright © [cit. 29.01.2021]. Dostupné z: https://hips.hearstapps.com/hmg-prod.s3.amazonaws.com/images/lady-gaga-arrives-at-the-premiere-of-warner-bros-pictures-a-news-photo-1586352095.jpg?crop=0.631xw:0.947xh;0.186xw,0.0530xh&resize=640:*
- [4] – Obrázek 3 [online]. Copyright © [cit. 29.01.2021]. Dostupné z: <https://docs.imperium.plus/files/media-GRGQG-GFRXGPLX-WSWFF-GGLRQQ-GFRXFGWFF-LLPXR-GFRXFGWLPQQ-X-WLFFMQRPMM>
- [5] - [online] Internetová jazyková příručka: Výslovnost přejatých slov a vlastních jmen. *Internetová jazyková příručka* [online]. Copyright © [cit. 23.04.2022]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=914#nadpis3>
- [6] - [online] Learn everything you need to know about Opera - The Atlanta Opera. *The Atlanta Opera* [online]. Dostupné z: <https://www.atlantaopera.org/opera101/>
- [7] - [online] A Brief History of Opera. *San Francisco Opera | SF Opera* [online]. Copyright © [cit. 24.04.2022]. Dostupné z: <https://www.sfopera.com/discover-opera/intro-to-opera/a-brief-history-of-opera/>
- [8] Obrázek 4 [online] - Dafné (Peri) – Wikipedie. [online]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Dafn%C3%A9_\(Peri\)#/media/Soubor:Peri-Corsi_La_Dafne.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Dafn%C3%A9_(Peri)#/media/Soubor:Peri-Corsi_La_Dafne.jpg)
- [9] - Obrázek 5 [online] - Jacopo Peri – Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jacopo_Peri#/media/Soubor:Jacopo_Peri_1.jpg
- [10] - [online] Composer Profile: Francesca Caccini, Opera's First Female Composer - Opera Wire. *Home - Opera Wire* [online]. Copyright © Copyright 2022 OperaWire [cit. 24.04.2022]. Dostupné z: <https://operawire.com/composer-profile-francesca-caccini-operas-first-female-composer/>
- [11] - Obrázek 6 [online] *Home - Girl Museum* [online]. Copyright © [cit. 24.04.2022]. Dostupné z: <https://www.girlmuseum.org/wp-content/uploads/2018/03/Francesca-Caccini-768x886.png>
- [12] - Obrázek 7 [online] File:F. Caccini - La liberazione di Ruggiero - title page of the libretto - 1625 (jpg).jpg - Wikimedia Commons. [online]. Dostupné z: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:F._Caccini_-_La_liberazione_di_Ruggiero_-_title_page_of_the_libretto_-_1625_\(jpg\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:F._Caccini_-_La_liberazione_di_Ruggiero_-_title_page_of_the_libretto_-_1625_(jpg).jpg)
- [13] -23 Greatest And Most Famous Opera Singers Of All Time. *Hello Music Theory | Learn and Practice Music Theory Online* [online]. Copyright © Hello Music Theory 2022 [cit. 25.04.2022]. Dostupné z: <https://hellomusictheory.com/learn/famous-opera-singers/>
- [14] - Obrázek 8 [online] *Klassik Radio | Klassik Radio* [online]. Copyright © [cit. 25.04.2022]. Dostupné z: <https://www.klassikradio.de/wiki/c/maria-callas>
- [15] - Obrázek 9 [online] SPOTLIGHT: Renée Fleming | Arts | The Harvard Crimson. *The Harvard Crimson* [online]. Copyright © [cit. 25.04.2022]. Dostupné z: <https://www.thecrimson.com/article/2010/2/9/spotlight-renee-fleming-opera/>
- [16] - Obrázek 10 [online] *Forum Opéra* [online]. Dostupné z: https://www.forumopera.com/sites/default/files/styles/rectangle_barre_de_gauche_234px_cd-livres-breves_public/montserratcaballe_0.jpg?itok=2PFTy9Cu
- [17] - Doring Kindersley Limited, *The Feminism Book*, 2019, New York, USA, ISBN: 9781465479563
- [18] - přímá citace: Chimamanda Ngozi Adichie, text ze skladby ***Flawless, Beyoncé. Beyoncé – ***Flawless Lyrics | Genius Lyrics. *Genius | Song Lyrics & Knowledge* [online]. Copyright © 2022 Genius Media Group Inc. [cit. 30.04.2022]. Dostupné z: <https://genius.com/Beyonce-flawless-lyrics>

- [19] - HOSTOMSKÁ, Anna. *Opera: průvodce operní tvorbou*. 11. vydání. Praha: NS Svoboda, 2018. Art (NS Svoboda). ISBN 978-80-205-0637-5.
- [20] - Obrázek 11 [online]. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/us-news/women-s-march-california-canceled-over-concerns-it-would-be-n953281>
- [21] - 'All hail the queens': A look back at the legacy of women in hip-hop - ABC News. *ABC News – Breaking News, Latest News, Headlines & Videos - ABC News* [online]. Copyright © [cit. 04.05.2022]. Dostupné z: https://abcnews.go.com/Entertainment/hail-queens-back-legacy-women-hip-hop/story?id=80516610&fbclid=IwAR1vV_LCCw_hFYq0-nAMJiCADtCGiADqzIcdHtRDt36gqt9jAmgGnD9Lwvc
- [22] Obrázek 12 - [online]. Dostupné z: https://s.abcnews.com/images/General/monie-love-queen-latifah2-file-gty-ml-211015_1634306308652_hpEmbed_7x6_992.jpg
- [23] Obrázek 13 - Missy Misdemeanor Elliott: The Rain (Supa Dupa Fly) (Music Video 1997) - IMDb. *IMDb: Ratings, Reviews, and Where to Watch the Best Movies & TV Shows* [online]. Copyright © 1990 [cit. 04.05.2022]. Dostupné z: https://www.imdb.com/title/tt6723074/?ref=ext_shr_lnk
- [24] - Obrázek 14 - Nicki Minaj - Playtime Is Over | Releases | Discogs. *Discogs - Music Database and Marketplace* [online]. Copyright © [cit. 05.05.2022]. Dostupné z: <https://www.discogs.com/master/731143-Nicki-Minaj-Playtime-Is-Over/image/SW1hZ2U6MzgzNDcxOTU=>
- [25] - Why Nicki Minaj Is One Of The Greatest Of All Time . *HotNewHipHop | Hip Hop's Digital Giant | Songs, Mixtapes, Videos, News* [online]. Copyright © 2021 Urbanlinx Media [cit. 05.05.2022]. Dostupné z: https://www.hotnewhiphop.com/why-nicki-minaj-is-one-of-the-greatest-of-all-time-news.149194.html?fbclid=IwAR2blkhLR1Uv11p3FhwK5LKklC9ZVhN_qKAoQRiIDCcFrXkX_4P3axlHtLU
- [26] Obrázek 15 - [online]. Copyright ©, [cit. 05.05.2022]. Dostupné z: https://m.media-amazon.com/images/I/71gAiMpNu-L_SL1500.jpg
- [27] Obrázek 16 - [online]. Copyright © [cit. 06.05.2022]. Dostupné z: <https://media.wonderlandmagazine.com/uploads/2021/06/Nicki-Minaj-.jpg>
- [28] - Are Opera And Classical Music Still Important Today?. *Arts, Culture, Theater - Enriched, Inspired, Entertained* [online]. Dostupné z: https://www.artsculturetheater.com/are-opera-and-classical-music-still-important-today/?fbclid=IwAR1VPbu7gTx_S5vYQUUREKEvOhaa8NYABveelxTHUqh6rJ-VfBjaS-eLEw
- [29] Obrázek 17 - [online]. Dostupné z: https://thefader-res.cloudinary.com/private_images/w_1260,c_limit,f_auto,q_auto:best/GettyImages-1193672651_dm2dfr/nicki-minaj-retirement-update-new-album-new-single-2020.jpg
- [30] Obrázek 18 - Baseball Cap and a Gown? Nicki Minaj Shows Us How at the 2022 Met Gala . *Fashion Magazine - Beauty Tips, Fashion Trends, & Celebrity News - ELLE* [online]. Copyright ©2022 Hearst Magazine Media, Inc. All Rights Reserved. [cit. 07.05.2022]. Dostupné z: <https://www.elle.com/culture/celebrities/a39883277/nicki-minaj-burberry-gown-baseball-cap-2022-met-gala/>
- [31] Obrázek 19 - 3D tiskárna Original Prusa i3 MK3S+ | 3D tiskárny Original Prusa přímo od Josefa Průši. *Original Prusa 3D printers directly from Josef Prusa* [online]. Dostupné z: <https://www.prusa3d.com/cs/produkt/3d-tiskarna-original-prusa-i3-mk3s-3/>
- [32] Obrázek 20 - AMFG - Industry's Leading Additive Manufacturing Workflow Software [online]. Copyright © [cit. 08.05.2022]. Dostupné z: <https://amfg.ai/wp-content/uploads/2019/10/Hoet-COUTURE-collection-e1571992445787.jpg>
- [33] Obrázek 21 - File:Blender 3.1.0 screenshot.png - Wikimedia Commons. [online]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blender_3.1.0_screenshot.png

- [34] - What is 3D printing? How does a 3D printer work? Learn 3D printing. *3D Printing - Additive Manufacturing* [online]. Dostupné z: <https://3dprinting.com/what-is-3d-printing/>
- [35] - Vlastní zdroj autora, Obrázky: 22–29, 32,-35, 39-58,
- [36] Obrázek 30 - Ariana Grande: No Tears Left to Cry (2018). *IMDb: Ratings, Reviews, and Where to Watch the Best Movies & TV Shows* [online]. Dostupné z: <https://m.imdb.com/title/tt8311142/mediaviewer/rm2661181952/>
- [37] Obrázek 31, 36 - Nicki Minaj - Chun-Li - YouTube. *YouTube* [online]. Copyright © 2022 Google LLC [cit. 09.05.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Wpm07-BGJnE>
- [38] Obrázek 37 - Beyoncé ft Nicki Minaj Flawless Live On The Run Tour - YouTube. *YouTube* [online]. Copyright © 2022 Google LLC [cit. 14.05.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=xPObIkbDhNI&ab_channel=suncartis
- [39] Obrázek 38 - Doja Cat - Boss B*tch (from Birds of Prey: The Album) [Official Music Video] - YouTube. *YouTube* [online]. Copyright © 2022 Google LLC [cit. 14.05.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=RsW66teC0BQ&ab_channel=AtlanticRecords
- [40] - SACKS, Oliver. *Musicophilia: příběhy o vlivu hudby na lidský mozek*. Praha: Dybbuk, 2009. ISBN 978-80-86862-92-7.
- [41] Obrázek 59 - [online]. Copyright © [cit. 16.05.2022]. Dostupné z: https://media-cldnry.s-nbcnews.com/image/upload/newscms/2018_19/2400466/180416-beyonce-coachella-njs-1149.jpg